2e Bestuursrapportage 2021 Gemeente Sluis

Conform de richtlijnen in de Financiële Verordening Sluis 2017 bieden wij u hierbij de 2e Bestuursrapportage 2021 aan. Hierin rapporteren wij voor het lopende begrotingsjaar 2021 op de speerpunten uit de programmabegroting (hoofdstuk 1), de stand van zaken in de risico's en ons weerstandsvermogen (hoofdstuk 2). In de hoofdstukken 3 (Realistisch begroten) worden de effecten van de 2e fase van realistisch begroten getoond.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Programma's 3
Programma 1: Ruimte en beheer 4
Programma 2: Economie 16
Programma 3: Sociaal Domein 26
Programma 4: Bestuur en veiligheid 39
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien 45
Paragraaf Weerstandsvermogen 46
Realistisch begroten 2e fase 50
Taakstelling Sociaal Domein 51
Financiële ontwikkelingen 2021 58

Programma's

Programma 1: Ruimte en beheer

Inleiding

Er is sprake van een gedeeltelijke mismatch tussen vraag en aanbod op onze woningmarkt. De gemeente Sluis streeft naar een passende huisvesting voor iedere doelgroep. Er wordt ruimte geboden voor innovatieve woonvormen en voor initiatieven die wonen en zorg combineren.

Alle 17 kernen en buurtschappen zijn belangrijk. Stads- en dorpsraden spelen een belangrijke rol bij de vorming van initiatieven. Gedurende de komende raadsperiode gaat extra aandacht uit naar Aardenburg, IJzendijke en Nieuwvliet(-bad). Voor Aardenburg en IJzendijke wordt een integraal plan voor de gehele kern opgesteld. Daarnaast wordt voor het gebied rondom Nieuwvliet een Masterplan opgesteld. De projecten in Cadzand-Bad, Waterdunen en Aantrekkelijk Oostburg bevinden zich in een uitvoerende fase. Voor het project Havengebied Breskens is de uitvoering in 2019 gestart. Daarnaast gaan we de komende jaren uitvoering geven aan het nieuwe beleidsplan speelvoorzieningen.

Een goed onderhouden openbare ruimte is belangrijk voor de leefbaarheid. Deze ruimte dient bovendien goed toegankelijk te zijn voor mensen met een beperking. Goed onderhoud en een goede toegankelijkheid gelden ook voor de bestaande natuur. Uitgangspunt is dat in principe geen nieuwe natuur wordt ontwikkeld en dat de bestemming "Natuur" geen belemmering vormt voor de ontwikkeling van omliggende percelen.

Een duurzame gemeente is het streven maar duurzaamheidsmaatregelen moeten wel lonen. Uitbreiding van het aantal windturbines is niet aan de orde; het inzetten van landbouwgronden voor het plaatsen van zonnepanelen is een ontwikkeling, die zorgvuldig moet worden onderzocht.
De gemeente Sluis zet zich in voor doorontwikkeling van inzameling van huishoudelijk afval om de doelstellingen uit het landelijk programma VANG-Huishoudelijk afval (VANG-HHA) te kunnen benaderen.

Verkeersveiligheid en een goede doorstroming van het verkeer zijn van groot belang. Hierbij geldt ook de aanwezigheid van voldoende parkeerplaatsen en het hebben van een efficiënt parkeersysteem. Ook streven wij naar behoud en versterking van een goede gebiedsontsluiting.

Speerpunten

1.1 Beheer openbare ruimte en accommodaties
De openbare ruimte is goed onderhouden, toegankelijk en zo duurzaam mogelijk ingericht en de gemeentelijke accommodaties zijn beperkt in aantal, goed onderhouden, energiezuinig en toegankelijk voor mensen met een beperking.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
1.1.1 Ruimtelijke Ordening Een goede digitale bereikbaarheid (5G) c.q. zo hoog mogelijke dekkingsgraad voor onze inwoners, ondernemers en toeristen.	We zorgen voor een gemeentelijk Antennebeleidsplan en via Monet gaan we in gesprek met providers om de mobiele dekking in de gemeente Sluis te versterken.	Er vindt periodiek overleg plaatst met de verschillende providers over het verbeteren van de mobiele dekking en capaciteit. Naar aanleiding van de ingebruikname	Er vindt periodiek overleg plaats met de verschillende providers over het verbeteren van de mobiele dekking en capaciteit. Naar aanleiding van de ingebruikname van nieuwe frequenties wordt gesproken over een aantal

		van nieuwe frequenties wordt gesproken over een aantal uitbreidingslocaties waar de dekking nu onvoldoende is. Het antennebeleidsplan van de gemeente Sluis wordt gebaseerd op de landelijke voorbeeldnota antennebeleid. De herziene landelijke voorbeeldnota is eind april gepubliceerd door het antennebureau. Gemeenten wordt geadviseerd om door te gaan met het voorbereiden van lokaal antennebeleid maar dit pas vast te stellen na behandeling van de gewijzigde telecommunicatie wet door de Tweede en Eerste Kamer omdat deze gevolgen heeft voor de inhoud van het beleid. Behandeling door de Kamer is voorzien in 2021. In afstemming met de andere Zeeuwse gemeenten wordt verder gewerkt aan de voorbereidingen voor een gemeentelijk antennebeleidsplan. Voorlopig staat het gemeentelijk	uitbreidingslocaties waar de dekking nu onvoldoende is. Vanwege de vertrouwelijkheid van het plaatsingsplan worden locaties pas openbaar op het moment dat de vergunningsprocedures zijn gestart. Daarbij wordt continue de afweging gemaakt tussen de wens voor voldoende dekking en de landschappelijke inpassing. Voor een aantal locaties is de vergunningsprocedure nu gestart. Het antennebeleidsplan van de gemeente Sluis wordt gebaseerd op de landelijke voorbeeldnota antennebeleid. Geadviseerd wordt om het lokale antennebeleid pas vast te stellen na vaststelling van de nieuwe Telecommunicatiewet door de Eerste en Tweede Kamer. Op dit moment wordt ingeschat, op basis van de planning van de Kamer dat u het gemeentelijk antennebeleidsplan in december 2021 ter besluitvorming kunt agenderen. Wij hebben een samenwerkingsovereenkomst met Delta Fiber Netwerk B.V. gesloten voor de uitrol van glasvezel in de kern Breskens. Uitvoering loopt vanaf juni tot einde van het jaar. Met KPN worden gesprekken gevoerd

		antennebeleidsplan op de bestuurlijke jaaragenda van september 2021.	over het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst voor de uitrol van glasvezel in Breskens en Oostburg.
1.1.2 Wonen en bouwen We hebben in 2040 een toekomstbestendige, duurzame woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief in balans is met de behoefte.	a. We geven uitvoering aan het Plan van Aanpak Plancapaciteit (w.o. Vaststelling realistisch woningbouwprogramma). b. We stellen een Regionale Woonvisie vast als kader voor o.a. de Regionale Woningmarkafspraken en de prestatie afspraken met Woongoed Zeeuws-Vlaanderen. c. Voor de realisatie van de toekomstig bestendige, duurzame woningvoorraad hanteren we een gebiedsgerichte aanpak	Op 25 februari 2021 heeft de raad het Visiedocument Krachtig Verbonden vastgesteld. Het besluit betekent dat de raad de doelstellingen heeft vastgelegd in genoemd document, hoofdstuk 1.1.2 Wonen en bouw, onderdeel ‘Wat willen we bereiken?’. Niet vastgesteld is het hoofdstuk ‘Hoe willen we dat bereiken?’. Dit wordt in de loop van 2021 ingevuld	Op 8 juli 2021 heeft de raad een eerste stap gezet in het kader van de uitvoering van het Plan van Aanpak Plancapaciteit. Ook is voor de nog te nemen besluiten (o.a. op het gebied van wonen en zorg) een tijdpad uitgezet. De realisatie daarvan wordt in samenhang gebracht met overige relevante zaken zoals de Verkenning Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen, de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen en de Regionale Woonvisie.
1.1.3 Kernenbeleid Evenwicht in vraag en aanbod van voorzieningen in de vijf grootste kernen van de gemeente. Behoud van een goede binnen- en buitensportaccommodatie in de vijf grootste kernen van de gemeente. Een ontmoetingsruimte voor algemeen gebruik in de overige kernen.	We geven uitvoering aan het Plan van aanpak plancapaciteit Sluis	Op 25 februari werd de visie Krachtig Verbonden vastgesteld. Ingediend amendement 11c betrof het Kernenbeleid en Sport en activering. Besloten werd dat het niet gewenst is dat er actief inzet gepleegd wordt op het terugbrengen van deze voorzieningen in	In kwartaal 4 van 2021 worden inventarisaties uitgevoerd onder de beheerders van de dorpshuizen waarbij de bezetting, het beheer en de exploitatie per kern nader onderzocht worden.

		de kernen die niet tot de vijf grootste behoren. De evaluatie van het masterplan Voorzieningen is behandeld in de commissie samenleving/middelen van 14 september 2021.	
1.1.4 Cultureel erfgoed Versterken betekenis cultureel erfgoed voor toerisme en recreatie	Onderzoek naar de betekenis en de kansen die cultureel erfgoed biedt voor toerisme en recreatie.	Cultureel erfgoed maakt wezenlijk onderdeel uit van het toeristisch recreatief product van west Zeeuws-Vlaanderen. De visie op streekpromotie en gastheerschap en de visie op musea zijn nauw aan elkaar verbonden, zowel beleidsmatig als in uitvoering. De komende periode worden deze verbanden versterkt.	Voor de uitwerking van de visie op streekpromotie en gastheerschap is de Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen opgericht. Ter uitvoering van de visie op musea zijn de hebben de gezamenlijke musea zich verenigd in een vereniging. De samenwerking tussen de stichting en vereniging krijgt nader vorm om zo de verbinding tussen het cultureel erfgoed en toerisme te versterken.
1.1.5 Gebouwen en openbaar groen Vermindering van het aantal gemeentelijke vastgoedobjecten (accommodaties).	We inventariseren het gemeentelijk vastgoed (gebouwen, infrastructuur en openbaar groen) en stellen op basis daarvan en in relatie tot de opgave verduurzaming een meerjaren-onderhoudsplan op, inclusief een investerings- en beheerskostenraming (huur inbegrepen).	Een eerste inventarisatie van het gemeentelijk vastgoed heeft plaatsgevonden. Het voorstel tot behoud en afstoten van gemeentelijk vastgoed + meerjaren onderhoudsplan wordt in Q4-2021 ter vaststelling voorgelegd aan college en raad. Vaststelling huurbeleid door het college is voorzien in Q4-2021/Q1-2022.	Het voorstel tot behoud en afstoten van gemeentelijk vastgoed + meerjaren onderhoudsplan wordt in het 4e kwartaal 2021 ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Wij voorzien in het 1e kwartaal van 2022 vaststelling van het huurbeleid. We zijn volop bezig met fase 3 van project Grondzaken (snippergroen). Dit behelst de kernen Sluis, Aardenburg, Sint Kruis en Eede. Voor fase 4 (Cadzand, Nieuwvliet en Groede)

		In het project Grondzaken (Snippergroen) wordt per kern geïnventariseerd welke gemeentelijk openbaar groen onvoldoende functie heeft en uitgeefbaar is. Momenteel worden de kernen Sluis, Aardenburg, Sint Kruis en Eede geïnventariseerd. Deze gronden wordt telkens actief te koop aangeboden aan naastgelegen woningeigenaren. Jaarlijks vindt een inspectie plaats van de kwaliteit van de gemeentelijke infrastructuur, op basis waarvan de prioritering in het onderhoud plaatsvindt.	is de voorbereiding gestart. Hiervoor is de (her)inventarisatie gestart en wordt onderzoek ingesteld naar de bodemgesteldheid van de af te stoten grond.
De openbare ruimte is goed onderhouden en is aangepast aan de klimaatverandering.	Onderhoudsarm en klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte.	Een klimaatrobuuste inrichting 2050 van onze openbare ruimte is het uitgangspunt. We hebben wateroverlastgevoelige gebieden in beeld gebracht. Daar waar we e.e.a. kunnen combineren met bijvoorbeeld rioolvervanging enz., wordt met maatregelen het risico op wateroverlast verlaagd. We zijn bezig met het opstellen van	De regionale strategie voor klimaatadaptatie (Klimaatadaptatie Strategie Zeeland) wordt in oktober ter vaststelling aan de raad aangeboden incl. een Uitvoeringsagenda. Het opstellen van een lokale strategie, samen met de gemeenten Hulst en Terneuzen, bevindt zich in een afrondende fase en wordt samen met het I-report (raadpleegprogramma) eind dit jaar ter besluitvorming aan de raad aangeboden. We inventariseren wateroverlast gevoelige locaties (voortvloeiend

		een lokale strategie klimaatadaptatie samen met de gemeenten Hulst en Terneuzen. Daarnaast werken we mee aan de regionale strategie KaSZ (Klimaatadaptatie Strategie Zeeland). Deze laatste staat op de bestuurlijke jaaragenda van september 2021.	uit klimaatbuien 2021) en proberen het risico op wateroverlast te verminderen samen met de uitvoeringsprogramma's van bijvoorbeeld Wegen en Riolering. De onkruidbestrijding in de openbare ruimte staat onder druk door het verbod op gebruik van bestrijdingsmiddelen.
Optimaal onderhoud aan bomen in openbare ruimte.	Opstellen onderhoudsbestek voor het gemeentelijk bomenareaal.	Het gehele areaal solitaire bomen (+/- 14.000 stuks) is geïnspecteerd. Deze inventarisatie vormt de basis voor het opstellen van een snoeibestek. We onderzoeken de juiste bestekvorm voor ons verzorgingsgebied. Planning is om begin juli opdracht te geven voor het opstellen van het bestek.	Het onderzoek naar de juiste bestekvorm voor het snoeibestek is nog niet afgerond. De opdracht zal naar verwachting in het 4e kwartaal van dit jaar verstrekt worden.

1.2 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Een betere aansluiting van vraag en aanbod op de woningmarkt met aandacht voor nieuwe woonvormen, combinaties wonen-zorg en het voorkomen van (langdurige) leegstand. Dit geldt voor alle kernen waarbij er specifieke aandacht uit zal gaan naar Nieuwvliet, IJzendijke en Aardenburg. Tevens is het van belang om in te spelen op veranderende wetgeving en daarbij rekening te houden met de veranderende rol van de overheid.

Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Stand van zaken 1e Berap**	**Stand van zaken 2e Berap**
1.2.1 Omgevingswet Een vlotte overgang van bestaande naar nieuwe wetgeving. Zoals nu voorzien zal de Omgevingswet in	Voorbereidingen treffen voor de invoering van de Omgevingswet. Deze voorbereidingen hebben o.a. betrekking op het	Op 27 mei 2021 is bekend gemaakt dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw met een half jaar wordt uitgesteld. De nieuwe inwerkingtredings-	Er is nog geen definitieve duidelijkheid over de invoeringsdatum van de Omgevingswet. Vooralsnog blijft 1 juli 2022 van kracht en de interne

januari 2022 van kracht worden. Deze wet voorziet in het samenvoegen van vele wetten en verordeningen, met als doel deregulering, minder vergunningen en meer overzicht voor de burger.	aanpassen van de werkprocessen, het aansluiten op de landelijke ict-voorziening en het bepalen van het strategie- en ambitieniveau.	datum wordt voorlopig 1 juli 2022. De voorbereidingen gaan door. Het ambitieniveau is vastgesteld. Voor overige besluitvorming wordt de planning aangepast.	voorbereidingen lopen onverminderd voort. Voor de inwerkingtreding moet tenminste voldaan worden aan de minimale actiepuntenlijst van de VNG (laatste versie 9 juni 2021), gericht op processen vergunningverlening en toezicht en handhaving, burgerparticipatie, adviesrecht, gedecentraliseerde bodemtaken, kostenverhaal, leges, mandaat en planschade.

1.3 Natuur, Landschap en duurzaamheid
Behoud van een kwalitatief mooi landschap met een juiste balans tussen de verschillende functies. Goed toegankelijke (recreatie)natuurgebieden en een gezonde agrarische sector maken hiervan onderdeel uit.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
1.3.1 Recreatienatuurgebieden Behoud en versterking van de bestaande recreatienatuurgebieden, waarbij beheer en onderhoud van groot belang is en openbare toegankelijkheid is vereist.	Uitvoering geven aan het rapport Kansen voor recreatienatuur door het in te zetten als toetsingskader voor nieuwe initiatieven.	Momenteel vindt de toetsing plaats van het project Baanstpolder, onderdeel van het Masterplan Nieuwvliet.	Via de Ad hoc stuurgroep buitengebied wordt hier sturing aan gegeven. De mogelijkheden die het rapport Kansen voor recreatienatuur biedt, worden nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen waarbij een groene compensatie van toepassing is.
1.3.2 Klimaat Een klimaatbestendige gemeente, zowel met betrekking tot het bewustzijnsniveau van haar inwoners als op de manier waarop bij de	Op grond van het Activiteitenplan Duurzaamheid 2020-2024 gaan we o.a. onderzoek doen naar en/of uitvoering geven aan zonnepanelen op parkeerterreinen	Op grond van het activiteitenplan Duurzaamheid 2020-2024 zijn we gestart met een pilot zonnepanelen op parkeerterrein Sluis, onderzoek naar het inzetten	Op grond van het activiteitenplan Duurzaamheid 2020-2024 zijn we gestart met de volgende acties: - het opstellen van een beleidsplan zonneparken op land

inrichting van de openbare ruimte om wordt gegaan met veranderende klimaatomstandigheden.	en carports, laadpalen beleid, deelauto's, Transitievisie Warmte, uitbreiding gemeentelijk energieloket, communicatiecampagne (voor o.a. bewustwording), klimaatadaptatie beleid, plan van aanpak verduurzaming inkoop en aanbestedingen en het plan van aanpak verduurzaming gemeentelijke gebouwen.	van deelauto's, opstellen van de Transitievisie Warmte en Regionale Structuur Warmte (vaststelling dec 2021), onderzoek naar uitbreiding van het gemeentelijk energieloket, opzet van een communicatiecampagne (voor o.a. bewustwording), klimaatadaptatie beleid, het project verduurzaming gemeentelijke organisatie en het plan van aanpak verduurzaming gemeentelijke gebouwen.	- een onderzoek voor een pilot zonneoverkapping met energieopslag op een parkeerterrein in Sluis - onderzoek naar het inzetten van deelauto's - opstellen van de Transitievisie Warmte en Regionale Structuur Warmte (vaststelling december 2021) - onderzoek naar uitbreiding van het gemeentelijk energieloket (www.duurzaambouwloket.nl) - uitwerking van een communicatiecampagne (o.a. bewustwording en ondersteuning) - uitwerking stimuleringsfonds “Duurzaam en langer Thuis” - kansen voor verduurzaming van de gemeentelijke organisatie - het plan van aanpak verduurzaming gemeentelijke gebouwen - uitwerking van de lokale klimaatadaptatiestrategie

1.4 Verkeer, vervoer en waterstaat
Optimaliseren van de mobiliteit, wat in ieder geval inhoudt een veilig routenet (gebiedsontsluiting), een effectief parkeer- en vervoerssysteem en goede bereikbaarheid van voorzieningen. Tevens wordt gestreefd naar een goed werkend watersysteem.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
1.4.1 Parkeren De juiste parkeerder op de juiste plaats. Dit vraagt met name aandacht in de kernen en langs de kust.	We ontwikkelen een parkeervisie voor parkeren een de kust en in de kernen.	Een parkeervisie wordt momenteel opgesteld om onder andere inzicht te krijgen in de effectiviteit en juiste locatie van de parkeerterreinen aan de kust.	De parkeervisie hangt nauw samen met de op te stellen bredere mobiliteitsvisie. Vaststelling van deze mobiliteitsvisie staat gepland voor de raadsvergadering van december 2021.

1.4.2 Ketenmobiliteit Een combinatie van OV, deelfiets of –auto behoort daarbij tot de mogelijkheden (slimme mobiliteit), Evenals een koppeling met de vervoersvoorziening op grond van de Wmo (binnen de financiële kaders) We willen bij deze ontwikkelingen binnen het OV op een actieve manier bij betrokken worden.	We werken gezamenlijk een concept deelauto en een voorkeurssysteem voor het OV in de gemeente Sluis, uit. Heroverweging van het beleid Wmo-vervoer op basis van het Beleidsplan Sociaal Domein via het implementatieplan Sociaal Domein, maakt daarvan deel uit.	Op 27 januari 2021 konden college- en raadsleden deelnemen aan een door de provincie georganiseerd webinar m.b.t. Slimme mobiliteit in Zeeland. In Zeeuws-Vlaanderen vindt over de ketenmobiliteit ambtelijk en bestuurlijk afstemming plaats. Er wordt gewerkt aan de invoering van een lichte toets voor de toegang tot collectief vervoer. Een concept aanvraagformulier is besproken met de huisartsen. Dit wordt nu verder uitgewerkt in de beleidsregels Wmo.	Momenteel treft de provincie Zeeland voorbereidingen voor de nieuw OV-concessie ná 2024. Gedacht wordt aan bundeling van vervoersstromen (doelgroepenvervoer met openbaar vervoer) en het ontschotten van de financiële stromen daarvan. De doorontwikkeling van het vervoer wordt ook gezocht in Slimme Mobiliteit in de keten van huurfietsen, huurauto's, busvervoer, etc. Om vervoerstromen samen te brengen wordt gedacht aan het realiseren van HUB's. Dit zijn knooppunten bij woonkernen waar de diverse vervoersvormen samen komen en vanaf waar door een mobiliteitscentrale de inzet van de vervoersvoorzieningen regisseert. De huidige Gemeentelijke Vervoerscentrale (GVC) wordt daarbij eventueel omgevormd tot een Zeeuwse Vervoerscentrale die al deze vervoersvormen centraal zal regisseren. In januari werd over dit onderwerp reeds een digitale informatiebijeenkomst voor raadsleden georganiseerd. Verwacht wordt dat dit najaar nadere

			besluitvorming plaats zal vinden door de provincie na input van de gemeenten.
1.4.3 Riolering Een actueel Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 (gebaseerd op de evaluatie van de planperiode 2014-2018) waarin zowel de vigerende als de toekomstige wetgeving en de strategie voor de komende jaren op het gebied van hemel-, afval- en grondwaterzorg, inclusief de daarbij behorende financiële middelen, zijn verwerkt. Het GRP geeft inzicht in wat we hebben en vooral hoe het systeem functioneert als geheel en heeft als doel maatregelen uit te werken om het risico op wateroverlast te verminderen.	Uitvoeren van de maatregelen die voortvloeien uit het Gemeentelijk Rioleringsplan in samenspraak met het waterschap Scheldestromen.	Er zijn voorbereidings-werkzaamheden uitgevoerd voor projectgebieden zoals Molenweg e.o te Hoofdplaat, Mauritsstraat te Retranchement en de Minnepoortstraat in IJzendijke. Daarnaast zijn we gestart met rioleringswerkzaamheden in de Willemsweg in Schoondijke en de Industrieweg in Sluis. Vanuit de rioolinspecties zijn kleinschalige gebreken geïnventariseerd en afgelopen maanden zoveel als mogelijk verholpen of inzichtelijk gemaakt per inspectiegebied.	De functioneel ontwerpen riolering voor Molenweg e.o. Hoofdplaat, de Pr. Mauritsstraat in Retranchement en de Minnepoortstraat in IJzendijke en delen van de kern St. Anna ter Muiden zijn in eind-concept gereed. Momenteel wordt e.e.a. samengevoegd en waar nodig aangepast als het gaat om het vervangen en verzwaren van de nutsvoorzieningen. Inmiddels worden ook de noodzakelijke onderzoeken gestart. De herinrichting van de Industrieweg in Sluis en de Willemsweg in Schoondijke zijn zo goed als afgerond. Hierop volgt de aanpak van de Lange Heerenstraat in Schoondijke, maatregelen in de Noordstraat in Retranchement en het vervangen van enkele delen riolering t.b.v. Centrumplan fase 4 in Oostburg.

Verbonden partijen

Openbaar Lichaam afvalstoffenverwijdering Zeeland OLAZ

Begrotingswijzigingen
Het voorstel tot het instemmen met het jaarrapport 2020, de 1e en 2e begrotingswijziging 2021 en de ontwerpbegroting 2022 van O.L.A.Z. en het daarover indienen van een positieve

zienswijze bij het bestuur van O.L.A.Z is op 24 juni 2021 door uw raad unaniem aangenomen.

PMD-nascheiding
In september 2021 wordt middels een notitie aan de Commissie Ruimte/AB het voorstel ingediend om de bronscheiding van PMD voort te zetten en niet over te gaan tot nascheiding.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland

Omgevingswet
De projectgroep Omgevingswet heeft een actieplan 2021 opgesteld. Dat heeft als doelstelling om gereed te zijn voor het implementeren en het uitvoeren van de Omgevingswet binnen RUD Zeeland, uiterlijk een half jaar voor inwerkingtreding van de Omgevingswet c.a. (inclusief Invoeringswet en de vier AMvB's), waarbij vooraf afstemming plaatsvindt met de deelnemers vanuit hun doelstellingen. Voor 2021 is de landelijke lijst met de minimum vereisten leidend.

Schaalnadeel overdracht Brzo taken
De geschillencommissie heeft haar rapport uitgebracht. De commissie doet de volgende aanbevelingen aan de Provincie Zeeland en de RUD Zeeland:
1. Het niet volledig openstellen van de vacature 'Afdelingshoofd Toezicht en Handhaving' is géén mogelijkheid om de overhead versneld af te bouwen.
2. Inzetten op inbreng nieuwe taken RUD Zeeland
3. Kom tot een forfait voor afrekening werkelijke kosten, gebaseerd op het jaargemiddelde 2019 en 2020.
Het AB heeft op 5 juli 2021 het rapport van de geschillencommissie voor kennisgeving aangenomen.

Verkenning samenwerking VRZ - GGD - RUD
Op 5 juli 2021 heeft het AB van de RUD Zeeland kennis genomen van het rapport 'Verkenning naar de samenwerking tussen de GGD Zeeland, Veiligheidsregio Zeeland en RUD Zeeland' dat het bureau Berenschot heeft uitgebracht. Dit najaar zal een besluit worden genomen over het vervolgproces.

Toekomstverkenning samenwerking milieu- en vth-taken
TwijnstraGudde heeft het 'Rapport doorontwikkeling milieutaakveld' op 7 juni 2021 aan de Provincie Zeeland uitgebracht. Het AB van de RUD Zeeland heeft op 5 juli 2021 kennis genomen van het rapport en heeft besloten om in het najaar het rapport inhoudelijk te bespreken.

Beleidskader

- Krachtig Verbonden (2021)
- Gebiedsplan West Zeeuwsch Vlaanderen; Natuurlijk Vitaal (2004)
- Gebiedsplan West Zeeuwsch Vlaanderen; Natuurlijk Vitaal, bijstellingsnota (2010)
- Masterplan Aantrekkelijk Oostburg (2012)
- Visie Duurzaam Sluis 2013-2020 (2013)
- Masterplan Voorzieningen (2011)
- Welstandsnota (2012)
- Erfgoedvisie (2013)
- Nota Strategisch eigendommenbeleid (2012)
- Groenbeheerplan 2017-2021
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024
- Beheerplan Openbare verlichting 2013-2022
- Beheerplan speelterreinen 2009-2018
- Beheerplan gebouwen 2013-2020
- Notitie verkoop en verhuur van openbare grond 2017
- Notitie handhaving eigendomsrecht bij onrechtmatig gebruik gemeentegrond 2017
- Wegenbeheerplan 2017-2026
- Convenant met Stads- en Dorpsraden
- Integraal veiligheidsbeleid 2018-2022 met jaarlijks een bijbehorend uitvoeringsprogramma
- Ambitiedocument Wederopbouw Oostburg: Kwaliteiten en kansen Toetsingskader bij afgifte omgevingsvergunningen
- Beleidsnota Archeologie, eerste herziening 2017
- Kerkenvisie Sluis 2018
- Voorwerpen in de openbare ruimte Gemeente Sluis 2016
- Masterplan Nieuwvliet 2020
- Beleidsplan speelvoorzieningen 2021
- Beheerplan Openbare verlichting 2013-2022
- Wegenbeheerplan 2017-2026
- Grondstoffenplan 2019 -2023 “Samen houden wij grondstoffen gescheiden”
- Klimaat Adaptatiestrategie Zeeland
- Strategie klimaatadaptatie Zeeuws Vlaanderen 2021
- Integrale voorkeurstrategie Zuid Westelijke Delta 2021
- Visie Waterketen Zeeland

Programma 2: Economie

Inleiding
Een gezond ondernemersklimaat en voldoende arbeidspotentieel zijn essentieel voor de leefbaarheid en om de toekomst van een welvarend West Zeeuws-Vlaanderen te waarborgen. De gemeente geeft ondernemers volop de ruimte en wil hiervoor optimale randvoorwaarden creëren. Er komt meer aandacht voor acquisitie van bedrijven en het bedrijventerrein in Eede wordt uitgebreid.

Recreatie en toerisme vormen voor onze lokale economie een zeer belangrijke pijler. De gemeente Sluis zet in op een betere bereikbaarheid van onze kust en biedt ruime mogelijkheden aan ondernemers die willen inzetten op kwaliteitsverbetering. Het bieden van gepaste huisvesting voor werknemers die tijdelijk in de gemeente verblijven, maakt hiervan onderdeel.

Ook de agrarische sector is van groot belang, zowel voor de karakteriserende aanblik van ons landschap als voor de continuïteit van de voedselproductie. De gemeente Sluis steunt ondernemers die willen uitbreiden als gevolg van schaalvergroting.

Speerpunten

2.1 Economische ontwikkeling De werkgelegenheid wordt versterkt op basis van samenwerking.			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Stand van zaken 1e Berap**	**Stand van zaken 2e Berap**
2.1.1 Arbeidsmarkt Een evenwichtige, inclusieve, toekomstbestendige Zeeuwse arbeidsmarkt.	Om dit te realiseren richten we ons op drie pijlers: 1. Iedereen doet mee: Zeeuwen voor Zeeuwse vacatures: mensen met een beperking of met een grote afstand tot de arbeidsmarkt inzetbaar maken en plaatsen. Resulterend in 13 extra plaatsingen vanuit de bestanden in de gemeente Sluis. 2. Het optimaal inzetten van werkenden en studerenden: Stimuleren goed, flexibel en modern werkgeverschap (doorstroming, om-, her en	De afgelopen periode, als gevolg van Corona, stond in het teken van de continuïteit van de reguliere dienstverlening en was er beperkte ruimte voor extra ambities. Desondanks zijn twee actielijnen uit de Zeeuwse agenda "perspectief op werk" opgepakt. Enerzijds het benaderen van 50 werkgevers (door VNO/NCW) die zich willen verbinden aan de dienstverlening via het Werkgeversservice punt Zeeland (WSP) om Zeeuws breed 160 kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt extra	De project focus van VNO-NCW is a.g.v. de corona-crisis en impact veranderd. Er is een inspanningsverplichting afgesproken om 25 bedrijven met een personeelsvraag te bezoeken en ook 25 bedrijven met een verwacht overschot. De bedrijven worden bevraagd op hun ondersteuningsbehoefte op onder andere mobiliteit. Sinds 6 juli 2021 is het Zeeuwse mobiliteitsteam operationeel om mensen direct van de ene baan naar de andere baan te helpen, zonder in een uitkering terecht te komen. In Zeeuws-Vlaanderen zijn 26 van de 40

	bijscholing en ontplooiing) **3.** Marketing: niet-Zeeuwen interesseren voor wonen, studeren en/of werken in Zeeland: oprichten van de Zeeuwse marketing organisatie en opschaling naar een Zeeuws expatcentrum.	te plaatsen. Voor Zeeuws-Vlaanderen betekent dit het duurzaam plaatsen van 40 PW-kandidaten, waarvan 8 (in plaats van 13) voor Sluis. In totaal zijn er 14 extra plaatsingen vanuit Zeeuws Vlaanderen gerealiseerd waarvan 11 Terneuzen en 3 Sluis. Daarnaast zijn in 2021 gesprekken gevoerd met de Zeeuwse Marketing Organisatie in oprichting. In eerste instantie wordt de verdere inrichting van de benodigde infrastructuur door de provincie gefinancierd en vormgegeven. De volledige realisatie, inclusief besluitvorming m.b.t. gemeentelijke financiering, is voorzien voor 2022. Met ons werkservicepunt maken we in de tweede helft van dit jaar verdere samenwerkingsafspraken. In 2021 staat een aantal algemene campagnes gepland om het wonen en werken in Zeeland te promoten. In kader van de Zeeuwse uitrol van het Expat Center Zeeland is er recentelijk door Decisio een rapportage	duurzame extra PW-plaatsingen gerealiseerd. Sluis heeft de doelstelling, met 11 plaatsingen, al behaald. Het initiatief om te komen tot een Zeeuwse Marketing Organisatie heeft vertraging opgelopen. De provincie gaat door met de inrichting van de benodigde infrastructuur, maar het vervolgproces en verdere tijdspad zijn nog onduidelijk. De Zeeuwse uitrol van het Expat Center Zeeland krijgt steeds meer vorm. Momenteel worden er oriënterende gesprekken gevoerd met de overige Zeeuwse gemeenten. Duidelijkheid m.b.t. de haalbaarheid van de realisatie is voorzien voor december 2021.

		opgemaakt over het aantal kennis- en arbeidsmigranten per gemeente in Zeeland. Van 2017 tot en met 2019 is het aantal met 17% procent toegenomen en gezien de toenemende tekorten op de arbeidsmarkt zullen de aantallen alleen maar toenemen.	
2.1.2 Onderwijs Een toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur door behoud van leerlingen in het Nederlandse onderwijssysteem en een verbeterde samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven	1. Periodiek monitoren hoe effectief de startgroepen bijdragen aan het behoud van kinderen in het Nederlandse onderwijssysteem. 2. Partijen stimuleren om het aantal praktijkroutes uit te breiden en extra plaatsen te realiseren binnen de sectoren Zorg en Techniek.	Momenteel zijn er startgroepen in de kernen Aardenburg, Cadzand, Eede en Sluis. In 2020 was het aantal deelnemers toegenomen tot 65 twee- en driejarigen. Een jaar eerder was dat nog 47. Procentueel nam het aantal deelnemers toe van 41 naar 55 t.o.v. de basisgeneratie. Niet te achterhalen is of ouders van deze jonge kinderen voor een Belgische voorzieningen hadden gekozen indien er geen aanbod van startgroepen was geweest. Wel is het opmerkelijk dat de school in Eede op teldatum 1 oktober 2020 met 7 leerlingen is toegenomen en dat de deelname aan de startgroepen toenam met 6 peuters naar 9. Actuele cijfers over 2021 zijn nog niet ontvangen van desbetreffende instanties.	Voor een update van de deelnamecijfers per 1 april 2021 zijn wij afhankelijk van de toelevering door externe partijen. Zij konden hierin niet tijdig voorzien waardoor thans geen actuele gegevens beschikbaar zijn. Vooralsnog zijn de praktijkroutes in Zeeuws-Vlaanderen bedoeld voor de opleidingen in de zakelijke en commerciële dienstverlening, horeca en toerisme. Daarnaast is recent een pilot gestart in de opleiding groen. Er wordt voorzien

		Vooralsnog zijn de praktijkroutes in ZV bedoeld voor de opleidingen in de zakelijke en commerciële dienstverlening, horeca en toerisme. Daarnaast is recent een pilot gestart in de opleiding groen. Er wordt gewerkt om het uit te breiden met de opleiding logistiek. Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid om in het kader van LLO (leven lang ontwikkelen) een praktijkroute in alle richtingen op te zetten voor alle branches, ook techniek. Zorg is een aparte branche omdat de opleiding nauw samenwerkt met alle zorgaanbieders in de regio. Daar is een praktijkroute ouderenzorg actief en ROC Scalda werkt aan het uitbreiden naar bijvoorbeeld het ziekenhuis.	om uit te breiden met de opleiding logistiek. Er wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid om in het kader van LLO (leven lang ontwikkelen) een praktijkroute in alle richtingen op te zetten voor alle branches, ook techniek. Zorg is een aparte branche omdat de opleiding nauw samenwerkt met alle zorgaanbieders in de regio. Daar is een praktijkroute ouderenzorg actief en ROC Scalda werkt aan het uitbreiden naar bijvoorbeeld het ziekenhuis.
2.1.3 Economisch beleid De ontwikkeling van economisch beleid en een strategie voor de toekomst, samen met de verschillende sectoren en ondernemersverenigingen .	We stellen gezamenlijk met de verschillende sectoren en ondernemers een economische agenda op. In deze agenda worden de economische opgaven en ontwikkelingen geduid en wordt een strategie bepaald. We werken toe naar uniforme samenwerkingsafspr	Op dit moment wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een economische agenda. Wij verwachten hier binnenkort een besluit op te kunnen nemen. De beoogde uniforme samenwerkingsafspraken zullen, daar waar mogelijk, worden geborgd in	Op dit moment wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een economische agenda. Een eerste voorstel hoe te komen tot uniforme samenwerkingsafspraken is opgesteld.

	aken met de verschillende ondernemersverenigingen.	de economische agenda.	
2.1.4 Toerisme Een eenduidige en herkenbare toeristische promotie van de streek met aandacht voor de profilering van het (vaak nog verborgen) achterland en de kernen.	We gaan de ontstane versnippering tegen op het gebied van promotie van wonen en werken enerzijds en recreatie en toerisme anderzijds. De promotie van wonen en werken doen we samen met de provincie Zeeland en de regio Zeeuws-Vlaanderen. Onderzocht wordt of en hoe de ZMO hier een rol in kan spelen. Voor de toeristische promotie kiezen we voor samenwerking met de provincie en binnen de Zwinstreek. Hiervoor wordt een visie op streekpromotie en gastheerschap opgesteld.	Een formeel verzoek voor deelname aan de ZMO (Zeeuwse Marketing Organisatie) is nog niet ontvangen. Wij staan positief t.o.v. deelname.	De visie op streekpromotie en gastheerschap is door de gemeenteraad vastgesteld in april 2021. Voor uitvoering van de visie wordt de samenwerking aangegaan met de Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen. De regio West Zeeuws-Vlaanderen wordt als onderdeel van de toeristische bestemming Zeeland vanuit haar eigen DNA gepositioneerd, met daarbinnen de Zwinstreek. Op Zeeuws niveau wordt gewerkt aan een marketingvisie en daarmee samenhangende organisatievorm. De rol van de ZMO is hierbij nog onzeker.

2.2 Bedrijfsinfrastructuur
Er is sprake van een gezond vestigingsklimaat voor bedrijven.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
2.2.1 Bedrijventerreinen Een goede invulling van de bestaande bedrijventerreinen en van alternatieve vestigingslocaties, passend binnen de uitgangspunten	Een brede en doelgerichte acquisitie, zowel qua type bedrijven als qua vestigingslocatie. Het actief voeren van acquisitie leggen we neer bij een derde partij en met die partij	De acquisitie is neergelegd bij Impuls Zeeland. Recent is hierover een gesprek geweest met Impuls. Op dit moment wordt veel interesse getoond voor percelen op de bedrijventerreinen; het actief voeren van	Momenteel is er flink belangstelling voor de bedrijventerreinen. Op de bedrijventerreinen Vlaschaard en Technopark is alles verkocht en vrijwel alle percelen op Stampershoek en Deltahoek zijn in optie uitgegeven.

van de NED-regeling .	maken we gerichte afspraken.	acquisitie is om die reden minder urgent.	Ook van de NED-regeling wordt veelvuldig gebruik gemaakt. Ten gevolge hiervan is het voeren van actieve acquisitie uitgesteld tot er een duidelijk beeld is ten aanzien van zowel de behoefte als de beschikbaarheid van vestigingslocaties.
Een op de vraag afgestemd aanbod van bedrijventerreinen.	Het weg bestemmen van (delen van) de nog uit te geven particuliere bedrijventerreinen die niet worden verkocht of niet eerder te koop zijn aangeboden. Het uitbreiden van bedrijventerrein De Vlasschaard.	Op dit moment wordt nader onderzocht hoe dit verder vorm te geven. De wijze van herbestemmen vraagt zorgvuldige en integrale afweging. Er is een aankoopmakelaar ingeschakeld voor het opstarten van het aankooptraject van de benodigde gronden voor de uitbreiding. Een voorstel m.b.t. het benodigde krediet zal in Q3/Q4-2021 worden voorgelegd, afhankelijk van de voortgang in het aankooptraject. Afspraken met beoogde verkoper(s) vinden plaats onder voorbehoud accordering raad.	Het planologische traject tot het weg bestemmen van de particuliere bedrijventerreinen is nog niet opgestart. Voor het particuliere bedrijventerrein in Sluis heeft de eigenaar wel een traject opgestart om te inventariseren of er interesse bestaat voor aankoop van bedrijfspercelen op dit terrein. Het traject voor de aankoop van de benodigde grond voor de uitbreiding van De Vlaschaard is opgestart. De eerste verkennende gesprekken zijn door de makelaar gevoerd. Daarnaast is een eerste begroting gemaakt van de kosten voor het bouw- en woonrijp maken. Aankoop van de benodigde grond zal plaatsvinden onder voorbehoud van accordering raad en onherroepelijk bestemmingsplan. Een voorstel tot beschikbaar stellen krediet zal eind 2021 – begin 2022 aan de

			raad worden voorgelegd.

2.3 Recreatie, toerisme en cultuur
De productiviteit in de toeristische sector wordt in samenwerking met andere sectoren verhoogt onder andere op basis van promotie.

Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Stand van zaken 1e Berap**	**Stand van zaken 1e Berap**
2.3.1 Een passende vereveningsbijdrage rood-voor-groen waarbij er sprake is van een evenwichtige bijdrage aan voorzieningen en die niet belemmert om te investeren in kwaliteit.	We herzien de rood-voor-groen regeling en werken deze verder uit in de nota Grondbeleid.	De rood-voor-groen regeling is herzien in het Visiedocument Krachtig Verbonden 2021 (vastgesteld februari 2021), nader uitgewerkt in de Nota Grondbeleid 2021. De Nota Grondbeleid 2021 heeft tot 17 juni 2021 ter inzage gelegen; vaststelling is voorzien in september 2021.	De rood-voor-groen regeling is herzien in het Visiedocument Krachtig Verbonden 2021 (vastgesteld februari 2021), nader uitgewerkt in de Nota Grondbeleid 2021. De Nota Grondbeleid 2021 is 23 september 2021 vastgesteld.
2.3.2 Toerisme Behoud van een evenwichtige balans tussen inwoner, toerist, ondernemers en omgeving.	We voeren het traject Trots op je regio uit waarbij aandacht is voor, door actieve en transparante communicatie richting inwoners en ondernemers in de streek over de effecten van toerisme.	In april 2021 is de visie op streekpromotie en gastheerschap vastgesteld. Hierbij wordt ingezet op gastvrijheid met oog voor balans. Inwoners en ondernemers spelen hierbij een belangrijke rol als het gaat om gastheerschap en ambassadeurschap. Trots op je regio wordt nadrukkelijk verbonden met de vastgestelde visie.	Aandacht voor het versterken van ambassadeurschap en gastheerschap is onderdeel van de nog op te stellen prestatieafspraken met de stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen. Hierbij wordt voortgeborduurd op de marketingacties vanuit *We zien je hier graag* waarbij is ingezet op het versterken van de binding met de regio. De uitgangspunten van Trots op je regio worden hier binnen geïntegreerd.
Een goede afstemming tussen toerisme en zorg.	Invulling geven aan de verbinding tussen de sectoren toerisme en zorg op grond van het	Mede vanwege Covid-19 is er geen verdere actie ondernomen op dit programma. De opdrachtformulering	Nucleus heeft, samen met de Recro, CZ en de gemeente, onderzoek gedaan

	stimuleringsprogramma Gezondheidstoerisme. Ook onderzoeken we i.s.m. CZ en Nucleus de mogelijkheid van een kust- of zomerdokter.	met samenwerkingspartners wordt herzien zodat met geactualiseerde afspraken kan worden gewerkt.	naar de mogelijkheden van een vakantiezorgpost. Op deze Vakantiezorgpost kunnen toeristen met iedere zorgvraag, op vaste tijden, binnen lopen. In verband met het niet rondkrijgen van de personeelsbezetting is deze proef helaas niet doorgegaan.
2.3.3 Cultureel Meer structurele afstemming, samenwerking en kennisuitwisseling tussen de gemeente en cultuurinstellingen en tussen cultuur= en erfgoedinstellingen onderling.	We gaan een georganiseerd overleg oprichten tussen cultuur en erfgoed. Daarbij houden we vinger aan de pols over het verloop daarvan.	De museumvisie is in april 2021 vastgesteld. Aan de hand van deze visie wordt de samenwerking tussen musea onderling en tussen musea en gemeente verder ingevuld. Vanaf mei 2021 is tot het eind van het jaar capaciteit beschikbaar gesteld om uitvoering te geven aan de implementatie hiervan. In het najaar is een culturele markt gepland met en voor alle culturele instellingen uit de gemeente.	Het houden van structureel overleg is opgepakt. Een overleg aangaande de rol van molens in streekpromotie heeft plaatsgevonden. Het jaarlijkse molenoverleg wordt opgepakt waarbij streekpromotie aan de agenda wordt toegevoegd. De gemeente heeft kennis genomen van de op te richten VMS (Vereniging Musea Sluis), waarin de erfgoed musea plaatsnemen. Via de museumcoördinator vindt periodieke afstemming plaats, wordt kennisdeling opgestart en wordt gekeken naar mogelijkheden hoe elkaar ondersteund kan worden. Een nog uit te voeren onderzoek naar de subsidiëring moet inzicht geven in de wijze waarop de structurele samenwerking ook financieel

			vormgegeven kan worden.

Verbonden partijen

NV Economische Impuls Zeeland
De gemeente Sluis neemt deel als aandeelhouder in de NV Economische Impuls Zeeland. De gemeente Sluis onderschrijft de doelstellingen van Impuls en profiteert net als de andere aandeelhouders van de afspraken, die in samenspraak met de andere aandeelhouders in het jaarplan van Impuls worden vastgelegd. De jaarlijkse bijdrage aan Impuls van € 1 wordt sinds 2020 structureel geïndexeerd conform de volgens de VZG-richtlijn toegestane inflatiecorrectie. Op 26 mei heeft de algemene vergadering van aandeelhouders plaatsgevonden waarin het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020 zijn vastgesteld.

Holding Zeeuwse Visveiling B.V.

De gemeente Sluis heeft een verschil van inzicht met de meerderheidsaandeelhouder en HZV zelf over de toekomst van het bedrijf. Concreet ziet dit verschil van inzicht op de continuïteit van het bedrijf en de positie van Breskens als aanlandplaats van garnalen. De gemeente ziet, in samenspraak met lokale bedrijven en vissers, mogelijkheden voor Breskens in relatie met de totale planontwikkeling in het Havengebied en werkt dat op dit moment verder uit. HZV, daarbij gesteund door de meerderheidsaandeelhouder, wenst alle bedrijfsactiviteiten te verplaatsen naar Vlissingen. De gemeente heeft inmiddels de in de aandeelhoudersovereenkomst voorgeschreven procedure in werking gezet om de samenwerking tussen de aandeelhouders te beëindigen. In eerste instantie wordt in een mediationprocedure gepoogd afspraken te maken over de beëindigingsvoorwaarden. Afhankelijk van de uitkomst heeft dit gevolgen voor de ontwikkelingen in en rond het Havengebied Breskens.

PZEM N.V.
Provinciale Staten heeft op 23 juli jongstleden ingestemd met het voorstel om garant te staan voor de lening van GBE Aqua en besloten tot oprichting en deelname in GBE Aqua.
Op 23 september 2021 heeft u besloten geen wensen en bedenkingen te uiten over de deelname aan GBE Aqua en de financiële effecten van de ontvlechting Evides te verwerken.

Beleidskader

- Krachtig Verbonden (2021)
- Coalitieprogramma: Dynamisch, continuerend en grensverleggend (2018-2022)
- Visiedocument Krachtig Verbonden 2016-2020 (2015)
- Activiteitenplan Recreatie en Toerisme 2.0
- Kadernota recreatief verblijf (2012)
- Horecabeleid Sluis (2014)
- Nota terrassenbeleid (2017)
- Regionaal bedrijventerreinprogramma Zeeuws Vlaanderen 2016-2025 (2017)
- Bad-Cadzand; Zeeuwse wellness en vitaliteit met internationale allure
- Uitvoeringsprogramma badstatus Cadzand-Bad (2014)
- Strandnota Toekomst van het strand (2016)
- Nota Grondbeleid 2015-2020 (2016)
- Regionale woningmarktafspraken Zeeuws Vlaanderen (2013)
- MKBA Zeeuws Vlaanderen (2013)
- Ontwikkelingsplan Natuurlijk Stijlvol Cadzand Bad (2006)
- Schilvisie Cadzand-Bad (2011)
- Masterplan havengebied Breskens
- Koersdocument uitwerking sociaal economisch uitvoeringsplan op basis van het Visiedocument Krachtig Verbonden 2016-2020 (2015)
- Convenant Kustvisie (2017)
- Prestatieafspraken met Woongoed ZVL
- Nota Venten gemeente Sluis 2016

Programma 3: Sociaal Domein

Inleiding
Participatie zowel op de arbeidsmarkt als in het sociaal maatschappelijk leven zijn belangrijk voor het welzijn en welbevinden van individuen. Evenals gezond bewegen en sporten. Hulp op maat, zorg nabijheid en innovatie zijn daarbij de leidende uitgangspunten. De gemeente Sluis streeft naar een toekomstbestendige zorginfrastructuur. En zet daartoe – indien nodig – in op ontschotting van beschikbare middelen over de grenzen van wettelijke rollen en verantwoordelijkheden heen. Een beroep op de gemeente is echter niet altijd vrijblijvend: Een aanvraag om een uitkering is bijvoorbeeld een aanvraag om werk!
Voor de leefbaarheid van de streek en het vestigingsklimaat van mensen en bedrijven zijn met name het behoud van kwalitatief goed onderwijs en goede thuisnabije zorg belangrijk. Dit zijn dan ook speerpunten in ons beleid. We werken daarbij nauw samen met de andere gemeenten, onze maatschappelijke partners en de zorgverzekeraar

Plan van aanpak Programma Sociaal Domein
Reeds in de Kadernota 2019-2022 en begroting 2019-2022 is aangegeven dat er oplopende tekorten zijn op het gebied van het Sociaal Domein. De volgende taakstellende bezuiniging is opgenomen:

2021: € 1.650.000
2022: € 1.702.000
2023: € 1.702.000
2024: € 1.702.000

Om die reden is besloten tot het vaststellen van het Programma Sociaal Domein. Het doel van het Programma Sociaal Domein is: “Breng beleid en uitvoering van gemeentelijke taken/dienstverlening in het sociaal domein binnen de financiële, inhoudelijke, beleidsmatige en juridische kaders.” Daarbij is een organisatorisch goede inbedding van belang.

Inmiddels is de volgende afbakening voor het Programma Sociaal Domein vastgesteld:
“Sociaal domein is een term gebruikt voor alle sectoren die te maken hebben met de sociale kant van het gemeentelijke beleid: zorg, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg, opvoeding, inburgering en sociale activering.”

Dit sluit aan bij de indeling/afbakening van het onderdeel Sociaal Domein, zoals gehanteerd in het visiedocument Krachtig Verbonden.

In 2020 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van het huidige beleid en gewenst beleid in het Sociaal Domein. Op basis hiervan zijn de gewenste beleidsrichtingen vertaald in een Beleidsplan en Implementatieplan Sociaal Domein. De effecten hiervan zullen worden vertaald in een begrotingswijziging.

Speerpunten

3.1 Samenkracht
Inwoners nemen verantwoordelijkheid voor elkaar en voor hun woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
3.1.1 Maatschappelijk werk We realiseren een algemene voorziening voor maatschappelijk	In 2021 is het maatschappelijk werk Sluis onderdeel van het netwerk voor integrale toegang tot zorg en de centra voor Zorg en	Implementatie van de in oktober 2020 vastgestelde scenario’s is in volle gang. Zo	Voor de implementatie van het scenario Maatschappelijk Werk is randvoorwaardelijk dat de toegang goed is geregeld. Naar

werk voor de begeleiding van kwetsbare inwoners. Deze voorziening is duidelijk herkenbaar en vrij toegankelijk. Het belang van de klant staat voorop.	Ondersteuning (alle zorgvragen op één plek). Dit levert een besparing op voor de budgetten geïndiceerde zorg.	ook de scenario's die van doen hebben met het maatschappelijk werk.	verwachting zal in december 2021 het advies beschikbaar zijn over de inrichting van de toegang. Tot die tijd zullen de Maatschappelijk Werkers deze rol zelf vervullen, waardoor er in 2021 nog geen of slechts een beperkte besparing op de budgetten voor geïndiceerde zorg te verwachten is.
We bieden onafhankelijk cliëntondersteuning voor kwetsbare inwoners bij het indienen van een aanvraag voor geïndiceerde hulp voor degenen die dat nodig hebben c.q. wensen. We doen dit bij voorkeur in samenspraak met de onafhankelijke cliëntondersteuning die door de zorgverzekeraar op grond van de Wet langdurige zorg wordt geboden.	We onderzoeken of we kunnen komen tot een gezamenlijke inkoop van onafhankelijke cliëntondersteuning in overleg met de (Zeeuwse en/of) Zeeuws-Vlaamse gemeenten en CZ zorgverzekering. Mocht dit niet lukken, dan treffen we een eigen voorziening.	In samenwerking met de gemeenten Hulst en Terneuzen is de gemeente Sluis begin 2021 gekozen als koploper cliëntondersteuning. Als koplopergemeente gaan we de komende periode aan de slag om cliëntondersteuning voor inwoners beter bekend, vindbaar en beschikbaar te maken. Hierbij worden we ondersteund door Movisie. Op dit moment wordt er gewerkt aan een projectplan waarin de specifieke ontwikkelrichting nog nader wordt afgestemd met Hulst en Terneuzen.	Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden waarin de adviesraden van de gemeenten Sluis, Terneuzen en Hulst vertegenwoordigd waren. Deze gesprekken waren onder leiding van Movisie. Doel van het koplopertraject Cliëntondersteuning is de doorontwikkeling van de Onafhankelijke Cliëntondersteuning. Hierbij wordt ingezet op de mate van onafhankelijkheid, bekendheid/vindbaarheid en laagdrempeligheid Vanuit de drie gemeenten wordt gewerkt aan een concept projectplan. Hierin besteden we aandacht aan het stellen van een gezamenlijke visie over onafhankelijke cliëntondersteuning, de wettelijke taak van de gemeenten en de behoeften vanuit

			burgers. Wat als vervolgdoel heeft om te komen tot een mogelijke vorm van gezamenlijke inkoop van cliëntondersteuning.
3.1.2 Accommodaties er is evenwicht in vraag naar en aanbod van voorzieningen, waarbij functioneel/doelmatig, toegankelijk en betaalbaar de kaders zijn.	In 2021 wordt het vastgestelde Masterplan Voorzieningen geëvalueerd en wordt een vervolgnotitie opgesteld voor de vervolgstappen, inclusief strategische eigendomsbeleid Sluis.	De evaluatie MPV is geagendeerd voor de raadsvergadering van september 2021.	De evaluatie van Masterplan Voorzieningen is op 14 september 2021 behandeld in de commissie Samenleving/Middelen.
3.1.3 Toegankelijkheid Alle gemeentelijke gebouwen en openbare ruimte zijn toegankelijk voor onze inwoners en toeristen en organisaties worden gestimuleerd om hun gebouwen, openbare ruimten en evenementen toegankelijk te maken.	In 2021 onderzoeken* we welk percentage van de gemeentelijke gebouwen en in welke mate de openbare ruimte toegankelijk zijn. Op basis hiervan maken we een plan hoe we fasegewijs onze gebouwen en openbare ruimte toegankelijk kunnen maken, inclusief de benodigde middelen. Daarnaast maken we in 2021 beleid om randvoorwaarden te stellen aan bouw- en evenementenvergunningen op het terrein van toegankelijkheid.	In afstemming met de werkgroep gemeentelijke gebouwen is een eerste selectie gemaakt van 15 gemeentelijke gebouwen die door het keuringsteam vanuit Ongehinderd getoetst gaan worden. Zodra de coronamaatregelen het toestaan, zal dit worden opgepakt. Na het keuren van deze 15 gebouwen en het ontvangen van de adviesrapporten zal verder worden bekeken welke gebouwen daarna gekeurd zullen gaan worden. Hierbij zal dan ook worden gekeken naar accommodaties die ook voor onze tijdelijke inwoners	In september 2021 is het keuren van de selectie gemeentelijke gebouwen opnieuw opgepakt. Na het keuren van deze 15 gebouwen en het ontvangen van de adviesrapporten wordt bezien welke gebouwen daarna gekeurd worden. Hierbij wordt ook gekeken naar accommodaties die voor onze tijdelijke inwoners belangrijk zijn, zoals bv. musea, speeltuinen, restaurants en strandpaviljoens. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden t.a.v. de beschikbaarheid van (openbare) toiletten. Dit jaar hebben we een proef uitgevoerd met strandmatten voor mindervaliden. Deze proef wordt geëvalueerd, waarbij aandacht wordt besteed aan de wenselijkheid om de

		belangrijk zijn, zoals bv. musea, speeltuinen, restaurants en strandpaviljoens.	proef uit te breiden naar andere locaties.

3.2 Ondersteuning en Begeleiding
Alle inwoners (incl. nieuwkomers) kunnen naar wens en vermogen participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Waar nodig worden mensen in een kwetsbare positie gestimuleerd, geholpen en beschermd.

Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Stand van zaken 1e Berap**	**Stand van zaken 2e Berap**
3.2.1 Toegang tot zorg Een ondersteunings- en hulpaanbod dat past bij wat mensen nodig hebben, dat aansluit bij onze basisvoorzieningen en dat effectief, dichtbij en betaalbaar is.	Eind 2021 is er een dienstverleningsconcept opgesteld waarin proces- en casusregie en het meten van de effectiviteit van zorg zijn geborgd.	In eerdere besluiten ten aanzien van de Integrale Toegang tot Zorg is als eindbeeld vastgesteld dat zorg, ondersteuning en begeleiding eenduidig en in samenhang (integraal) rond de klant wordt georganiseerd. Hier hoort één zorg- en ondersteuningsplan per klant of huishouden bij, met daarin alle benodigde zorg, ondersteuning, begeleiding en/of voorzieningen ongeacht welke partij juridisch en/of financieel verantwoordelijk is voor de indicatiestelling. Binnen de gemeente(en) en andere kernpartners, zoals Nucleus, lopen momenteel verschillende sporen op	Voor het opstellen van een dienstverleningsconcept, waarin de proces- en casusregie wordt geborgd is opdracht gegeven aan een extern bureau.

		diverse schaalniveaus die de ambitie uitdragen en bijdragen aan (het toewerken naar) het eindbeeld. In alle gevallen gaat het om de samenwerking en afstemming tussen de huisarts/POH, de gemeente / het sociaal domein (Wmo, Jeugdzorg of maatschappelijk werk) en de betreffende zorgprofessional (wijkverpleging, GGZ of jeugdzorg). In alle gevallen vanuit de gedachte en het besef dat integrale, multidisciplinaire hulp effectiever is dan monodisciplinaire zorg en daardoor beter is voor de cliënt, de gemeente en de zorgaanbieder. Het overzicht, de regie en afstemming tussen de verschillende trajecten lijkt op dit moment te ontbreken. Naar verwachting treedt per 1-1-2022 de wet Aanpak meervoudige problematiek Sociaal Domein	

		in. Door dit wetsvoorstel worden gemeenten (nog beter) in staat gesteld om de Wmo 2015, de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in samenhang met elkaar én met de hulpvrager uit te voeren. Ook biedt het wetsvoorstel een juridische grondslag voor gegevensverwerking. Tevens wordt betere samenwerking mogelijk met aangrenzende domeinen als zorg, onderwijs en wonen. De coördinatie op deze samenwerking wordt in de wet nadrukkelijk bij gemeenten neergelegd. Intern wordt nog naar de uitvoering van deze wet gekeken.	
3.2.2 Inkomensregelingen (nieuw) Het aantal mensen in de bijstand is lager dan het Zeeuwse en landelijke gemiddelde. Alle Minima kunnen meedoen aan de samenleving.	Jaarlijks evalueren we of de doelstelling is behaald. In 2021 is het onderzoek naar de haalbaarheid van een sportfonds voor volwassenen afgerond.	Over de concrete doelstellingen wordt uw raad per kwartaal geïnformeerd via de rapportage Sociaal Domein. Er is nog geen duidelijkheid met betrekking tot	Over de concrete doelstellingen wordt uw raad per kwartaal geïnformeerd via de rapportage Sociaal Domein. Het onderzoek naar de haalbaarheid van een sportfonds voor volwassenen

		een sportfonds voor volwassenen. 21 juni stond dit punt op de agenda van het bestuurlijk overleg Sport in Zeeuws-Vlaanderen.	is nog niet afgerond.
3.2.3 Arbeidsparticipatie We helpen zoveel mogelijk mensen vanuit de uitkering aan een baan (zie 2.1.1). Een goed taalniveau voor alle inwoners en een vlotte integratie van statushouders en andere nieuwkomers, zodat ze volledig kunnen meedoen in de samenleving.	In 2021 wordt een verordening Inburgering vastgesteld.	De voorbereidingen voor de nieuwe Wet inburgering zijn opgepakt. Een raadsvoorstel met concept Verordening staat gepland voor het laatste kwartaal 2021.	De voorbereidingen voor de nieuwe Wet inburgering zijn opgepakt. Een raadsvoorstel met concept Verordening staat gepland voor het laatste kwartaal 2021.
3.2.4 Begeleide participatie Een vangnet bieden voor kwetsbare inwoners. We realiseren minimaal onze wettelijke taakstelling beschut werk. Daarnaast creëren we een algemene voorziening voor arbeidsmatige dagbesteding die voldoende is qua capaciteit, spreiding en variëteit (in doelgroep en soort) en die aansluit bij de kenmerken van onze populatie.	We monitoren of we voldoen aan onze wettelijke taakstelling beschut werk. In 2021 is het plan voor onze nieuwe algemene voorziening arbeidsmatige dagbesteding gereed zodat deze in 2022 kan starten.	Ruim 80% van de taakstelling beschut werk is ingevuld. Uw raad wordt periodiek geïnformeerd via de rapportage Sociaal Domein. Het project om te komen tot een Algemene voorziening arbeidsmatige dagbesteding is gestart. De eerste contouren worden na de zomer verwacht.	De taakstelling beschut werk is reeds behaald. Uw raad wordt periodiek geïnformeerd via de rapportage Sociaal Domein.
3.2.5 Onderwijsondersteuning/leerlingzaken Iedere leerling moet naar school kunnen. Als vervoer een belemmering vormt, dan treffen we een voorziening in de vorm van leerlingenvervoer. Dit vervoer	In 2021 wordt een nieuwe Verordening Leerlingenvervoer en nieuwe beleidsregels vastgesteld.	Met de 3 Zeeuws-Vlaamse gemeenten werd een concept Verordening en beleidsregels	Wijziging van de Verordening Leerlingenvervoer is gepland voor de raadsvergadering van 21 oktober 2021.

is adequaat en kostenbewust. We beperken ons daarbij strikt tot wat wettelijk mogelijk is. Een doorgaande leer-, zorg- en ondersteuningslijn gedurende de gehele schoolloopbaan.	In 2021 wordt Beleidsplan Kindvoorzieningen vastgesteld. In 2021 wordt de zorginfrastrutuur VO geevalueerd en mogelijk herzien.	Leerlingenvervoer opgesteld. De vaststelling van de verordening is geagendeerd voor de raadsvergadering van september 2021. Beleidsregels worden door het college vastgesteld. Het Beleidsplan kindvoorziening en is op 16 maart behandeld in de commissie Samenleving/ Middelen. Het is na verwerking van de vragen en opmerking van de commissie in gewijzigde vorm de inspraakprocedure ingegaan. Het Beleidsplan heeft van 24 maart t/m 5 mei ter inzage gelegen. Inhoudelijke behandeling en besluitvorming staat nu geagendeerd voor de raadscyclus van juni. De evaluatie en eventuele herziening van de zorgstructuur in het VO wordt in het derde kwartaal van 2021 verder opgepakt.	Het Beleidsplan Kindvoorzieningen is in juni door uw raad vastgesteld. Vanaf september wordt de uitvoering, zoals die beschreven is in de Uitvoeringsagenda, opgepakt. Het realiseren van een doorgaande leer-, zorg- en ondersteuningslijn vanaf de kinderopvang is hier een groot onderdeel van. De evaluatie en eventuele herziening van de zorgstructuur in het VO is opgestart. Uiterlijk in het 4e kwartaal 2021 volgt hierover een besluit.
3.2.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	In 2021 wordt een nieuw beleidsplan		

We willen dat mensen die dreigen in de financiële problemen te komen, vroegtijdig hulp zoeken. We willen het aantal cliënten dat gebruik maakt van geïndiceerde maatwerkvoorzieningen terugbrengen naar het gemiddelde aantal bij vergelijkbare gemeenten.	schuldhulpverlening vastgesteld. In 2021 worden de beleidsregels WMO geactualiseerd ten aanzien van individuele voorzieningen (algemeen gebruikelijk en/of per woonzorglocatie). Als onderdeel van de brede monitoring sociaal domein beoordelen of het aantal indicaties afneemt.	Het beleidsplan schuldhulpverlening is vastgesteld. Op basis van de uitwerking van de scenario's voor het sociaal domein zullen de beleidsregels Wmo per 1 juli 2021 worden aangepast.	Doelstelling 2021 is reeds behaald. Samen met de zorgaanbieders wordt er gewerkt aan een projectplan om per 1-1-2022 alle dagbestedings-voorzieningen in de gemeente om te vormen naar een algemene voorziening. De beleidsregels Wmo zullen hier op worden aangepast.
3.2.7 Maatwerkvoorzieningen Jeugdzorg Terugdringen van indicaties en kosten in de Jeugdzorg.	We gaan een Brede monitor Sociaal domein opstellen; en het contractmanagement via IJZ; de proces- en casusregie; de samenwerking met de GI en de samenwerking met huisartsen verbeteren. Onder het verbeteren van de proces- en casusregie valt tevens het opstellen van heldere doelen en het maken van betere prestatieafspraken.	Het aantal indicaties en de kosten worden gemonitord via het dashboard sociaal domein. Het contractmanagement, de samenwerking met de huisartsen en de GI's lopen via de uitwerking van de scenario's. Hierbij wordt ook het verbeteren van de proces- en casusregie opgenomen.	De kosten voor de eerste twee kwartalen van 2021 zijn hoger dan vooraf ingeschat, door o.a. de extra kosten rondom Intervence en het faillissement van Briedis. De prognose is dat in 2022 de kosten weer gelijk of zelfs lager zullen zijn dan in 2020. Vanuit de scenario's die zijn vastgesteld samen met het beleidsplan Sociaal Domein is er één gericht op het realiseren van een besparing door het versterken van lokale toegang in proces- en casusregie. Middels de kwartaalrapportage sociaal domein

			wordt u op de hoogte gebracht van de voortgang.
3.2.8 Geëscaleerde zorg Een sterke, solide GI die jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoert op een kwalitatief goed niveau, voor een redelijke prijs. Een goede, naadloze aansluiting tussen enerzijds de extramurale begeleiding vanuit de Wmo en anderzijds het aanbod op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en verslavingszorg.	We leggen een conceptbesluit aan u voor op welke manier we vorm en inhoud gaan geven aan de Zeeuwse gecertificeerde instelling voor de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de bijbehorende financiële gevolgen (waaronder transitiekosten).Q 1 2021	Alle 13 Zeeuwse gemeenteraden hebben ingestemd met de businesscase van JB west, waardoor er een bestuurlijke fusie zal plaatsvinden met Intervence. De gevolgen voor de organisatie van de toegang in Sluis en de nieuwe samenwerkings-afspraken volgen eind 2021. Er wordt gewerkt aan een bestuursopdrach t ten behoeve van de norm voor opdrachtgeversc hap maatschappelijk e opvang en beschermd wonen (NvO) De NvO bestaat uit niet-vrijblijvende samenwerkings-afspraken waarin gemeenten concreet aangeven hoe ze verdere stappen gaan zetten in de voorbereiding op de door decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijk e Opvang. Deze	Per 1 juli 2021 is de bestuurlijke fusie tussen Intervence en JB west een feit. De organisatie heet nu JB west Zeeland. Er is voor vijf jaar een contract afgesloten, waardoor we verzekerd zijn van een GI die kwalitatief hoogwaardige zorg kan leveren. De GI Briedis is failliet verklaard. De zaken zijn overgedragen aan andere GI’s binnen Zeeland. Vanuit de gemeente Sluis was er sprake van één casus die is overgedragen aan het Leger des Heils. Er wordt gewerkt aan een bestuursopdracht ten behoeve van de norm voor opdrachtgeversch ap maatschappelijke opvang en beschermd wonen (NvO) De NvO bestaat uit niet-vrijblijvende samenwerkings-afspraken waarin gemeenten concreet aangeven hoe ze verdere stappen gaan zetten in de voorbereiding op

		samenwerkings-afspraken moeten eind 2021 door de gemeenteraden worden vastgesteld.	de door decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Deze samenwerkings-afspraken moeten eind 2021 door de gemeenteraden worden vastgesteld.

3.3 Zorg en Volksgezondheid De zorg is toekomstbestendig en (waar mogelijk) nabij georganiseerd.			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen:**	**Stand van zaken 1e Berap**	**Stand van zaken 2e Berap**
3.3.1Volksgezondheid We richten ons – in lijn met het coalitieakkoord – op gezondheidsbevordering in de breedste zin van het woord, zowel fysiek als mentaal.		Er wordt gewerkt aan een preventieakkoord voor Zeeuws-Vlaanderen. Dit dient als basis voor de regionale nota gezondheidsbeleid.	Naar aanleiding van een aantal regionale en lokale bijeenkomsten, waarbij vertegenwoordigers vanuit het onderwijs, het bedrijfsleven, zorg, cultuur en sport aanwezig waren, is er een concept versie van het Preventie Akkoord Zeeuws-Vlaanderen opgesteld. Het preventieakkoord zal als basis dienen voor de op te stellen Nota Gezondheidsbeleid Zeeuws-Vlaanderen (december 2021).
3.3.2 Sportbeleid en activering Stimuleren van sociale samenhang en volksgezondheid door middel van sport.	Er wordt in 2021 een subsidiebeleid ontwikkeld, waarbij burgers en belanghebbende partijen ook nadrukkelijk betrokken worden. Dit beleid gaat eind van het jaar de formele inspraakprocedure in. (zie ook 3.1.4.)	Er wordt gewerkt aan een sportakkoord voor de gemeente Sluis. Hierin worden de uitgangspunten voor subsidieverlening voor sport en bewegen in meegenomen.	In september is de sportnota gemeente Sluis 2021-2025 aan de raad aangeboden. Hierin zijn de hoofdlijnen voor het sportbeleid vanuit het visiedocument Krachtig Verbonden en het beleidsplan sociaal domein verder uitgewerkt in

			ambities en activiteiten.
3.3.3 Toekomstige zorg Clustering wonen, zorg en voorzieningen volgens verschillende servicelevels per kern (ambulante zorg aan huis; extramurale zorg met clustering van zorgwoningen en voorzieningen; intramurale en intensieve niet planbare, extramurale zorg) Integrale centra voor zorg en ondersteuning	We stellen in overleg met de zorgaanbieders, woningbouwverenigin g, zorgkantoor en provincie een meerjaren uitvoeringsprogramm a op om te komen tot een clustering van wonen, intensieve zorg en voorzieningen in een beperkt aantal kernen op grond van 3 servicelevels. We stellen in overleg met de huisartsen, zorgverzekeraar en zorgaanbieders vanuit de ouderenzorg, jeugdzorg en GGZ een plan van aanpak op om te komen tot afgestemde, integrale, mutidisciplinaire zorg, waarbij voor de cliënt de mogelijkheid bestaat tot zelfregie.	Op verschillende deelgebieden zijn er stappen gezet. De praktijk-ondersteuner jeugd (POH-J) is gestart in Breskens voor 6 uur in de week en het MDO-GGZ rondom ouderenzorg is uitgebreid naar Oostburg en Breskens.	Het opstellen van een meerjaren uitvoeringsprogram ma om te komen tot een clustering van wonen, intensieve zorg en voorzieningen maakt integraal onderdeel uit van de Verkenning Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen. De resultaten hiervan worden eind dit jaar verwacht. Daarnaast is een koppeling gemaakt met het uitvoeringsprogram ma per gemeente vanuit de Regionale Woonvisie die later dit jaar wordt opgeleverd. Ten aanzien van de ontwikkeling van integrale centra voor zorg en ondersteuning c.q. integrale, multidisciplinaire zorg zijn geen nieuwe stappen gezet. Wel is in Zeeuws verband (vanuit het programma Wind in de Zeilen) gewerkt aan een verdere concretisering van het concept gezondheidscentru m (vergelijkbaar met een intregraal centrum voor zorg en ondersteuning).

Verbonden partijen

Dethon
De interne onderzoeken zijn afgerond. Naar aanleiding hiervan is een interim directeur aangesteld om de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport naar de bedrijfscultuur op te

pakken en de transformatie te bestendigen. De tijdelijke directeur geeft verder vorm aan de organisatie, het transformatieproces en de gewenste cultuuromslag. Het doel blijft om te transformeren naar een modern, toekomstbestendig leer- werkbedrijf.

SWV collectief vervoer Zeeuwsch-Vlaanderen
In het tweede kwartaal was er sprake van een gedeeltelijke lockdown, waarbij ook de avondklok (tot 1 mei) van invloed was op het doelgroepenvervoer. Voor het leerlingenvervoer had de gedeeltelijke sluiting van de scholen gedurende vele weken een behoorlijke impact op het vervoer. 80% van de uitgevallen routes van het schoolvervoer zijn gecompenseerd in afwachting van nadere regelgeving vanuit Europa.
Het WMO-vervoer wordt vanaf het eerste kwartaal niet meer gecompenseerd omdat er maar een klein percentage omzetverlies was. Er werden meer voertuigen ingezet omdat combinatieritten niet toegestaan waren.
Het jeugdzorgvervoer is afhankelijk van het aantal aanvragen voor taxivervoer naar behandelingsinstellingen. In de periodes dat de scholen gedeeltelijk gesloten waren, was er een toename te zien van het aantal aanvragen voor Jeugdzorgvervoer.

GGD Zeeland
De GGD Zeeland is ook in 2021 nog intensief bezig met de aanpak van de coronacrisis. Ze is verantwoordelijk voor het testen, vaccineren en het bron- en contactonderzoek.
Het Algemeen Bestuur van de GGD heeft op 9 juli ingestemd met de Programmabegroting 2022-2025 en de jaarstukken 2020. Door Berenschot is tijdens die vergadering het eindrapport over de verkenning naar de samenwerking tussen de GGD Zeeland, de RUD en de VRZ gepresenteerd. Het bestuur heeft hiervan kennis genomen.

Beleidskader
- Krachtig Verbonden (2021)
- Kaderstelling sociaal domein (2014)
- Visiedocument Krachtig Verbonden 2016-2020 (2015)
- Bibliotheekvisie (2012)
- Onderwijs: Onderwijsvisie 2012-2026 (2012)
- Nota minimabeleid (2019)
- Plan Jeugdparticipatie gemeente Sluis (2015)
- Nota integraal jeugdbeleid 2015-2018
- Nota subsidiebeleid 2015 (2015)
- Toekomstige Zorg West Zeeuws Vlaanderen
- Raadsbesluit integraal armoedebeleid (2017)
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2012-2016)
- Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Sluis 2020-2024

Programma 4: Bestuur en veiligheid

Inleiding
Burgerparticipatie wordt steeds belangrijker. We zien daarbij een belangrijke rol voor individuele burgers, partijen in het maatschappelijke middenveld, ondernemers en stads- en dorpsraden.
Burgerparticipatie kan vorm krijgen door informeren, meedenken, meedoen en meepraten tot coproduceren en ruimte bieden aan burgerinitiatieven. De gemeente stemt haar rol daar telkens op af.

Burgers weten wat zij van de gemeente mogen verwachten, zijn tevreden over de gemeentelijke dienstverlening en hebben geen last van onnodige regels. Steeds meer diensten komen digitaal beschikbaar voor burgers en bedrijven.

Onze inwoners en bezoekers wonen, verblijven en leven in een veilige omgeving.

Speerpunten

4.1 Dienstverlening en communicatie
De gemeente Sluis staat voor een effectieve, klantvriendelijke en goed functionerende dienstverlening. Het strategisch communicatie frame (2019-2022) geeft team communicatie de ruimte om snel te kunnen acteren in een wendbare en snel veranderende omgeving. In 2020 wordt de communicatie verder op orde gebracht. Iedereen communiceert: burgers, de raad, het college en ambtenaren. Als team communicatie ondersteunen wij deze verschillende belanghebbenden en zijn sparringpartner.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
4.1.1Dienstverlening Gegarandeerde bereikbaarheid zowel fysiek als digitaal in alle dienstverlenende processen. Daarbij worden uniformiteit en transparantie in communicatie met betrekking tot alle vragen en verzoeken als ook lopende processen, geborgd. Burgers en ondernemers voelen zich gehoord en begrepen en worden betrokken bij de ontwikkeling van initiatieven.	Continu optimaliseren en digitaliseren van onze dienstverlenende processen aan de veranderende wensen en behoeften in de maatschappij door o.a. het creëren van een integraal klantbeeld en ontwikkeling van het kennismanagement proces. Waar mogelijk en gewenst betrekken we de burgers en ondernemers conform het in 2020 vastgestelde beleid Burgerparticipatie.	Het plan Ondersteuning/Bedrijfsvoering is in uitvoering. De vernieuwing van de telefooncentrale en verdergaande digitale dienstverlening zijn hiervan onderdeel. Ons streven is deze eind 2021 operationeel te hebben.	Het plan Ondersteuning/Bedrijfsvoering is momenteel in uitvoering. De vernieuwing van de telefooncentrale en doorontwikkeling van onze digitale dienstverlening zijn hiervan onderdeel. Ons streven is om deze in 2021 operationeel te hebben. In de jaaragenda wordt voorzien om in januari de raad bij te praten over de thema's dienstverlening en communicatie.

4.1.2 Communicatie De communicatie verder op orde brengen.	Standaard formats ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld voorbereidingsdocument toespraken, persbericht e.d.	De inrichtingswerkzaamheden voor het nieuwe programma voor standaard sjablonen zijn afgerond. Als uiteindelijk doel heeft dit de volledige digitalisering van de uitgaande poststromen, inclusief digitale ondertekening. De verwachting is dat dit programma in het 3e kwartaal operationeel is waardoor de eerste brieven digitaal ontsloten worden. De projectgroep formats, huisstijl en tips voor het opstellen van documenten is in verband met de prioriteit bij de inzet voor de coronacrisis tijdelijk on hold gezet. In de loop van 2021 wordt dit project hervat.	Het nieuwe programma voor standaard sjablonen is operationeel. Daarnaast worden indien van toepassing, nieuwe sjablonen aan het programma toegevoegd. De projectgroep formats, huisstijl en tips voor het opstellen van documenten wordt hervat.
Begrijpelijke taal voor iedereen.	De organisatie trainen om te schrijven op taalniveau B1.	Begrijpelijke taal is onder andere één van de onderdelen van digitale toegankelijkheid. De website voldoet sinds begin dit jaar aan de vereisten van digitale toegankelijkheid. In de tweede helft van 2021 zullen er binnen de organisatie weer verdere stappen worden gezet om in het trainen van de organisatie in het schrijven op taalniveau B1.	Het borgen van de digitale toegankelijkheid, waar begrijpelijke taal een onderdeel van is, blijft een continu proces. In het laatste kwartaal van 2021 en in 2022 wordt er met name ingezet om de bewustwording hiervan te vergroten. Een eerste groep medewerkers heeft de interne schrijfworkshop voor college- en raadsvoorstellen gevolgd. Hierin is ook het schrijven op taalniveau B1 aan de orde geweest. In het laatste kwartaal van 2021 worden er vervolgstappen gezet om de organisatie hierin te trainen. In de bestuurlijke jaaragenda

			wordt voorzien om u in januari bij te praten over de thema's Dienstverlening en Communicatie en onderliggende activiteiten, zoals het schrijven in begrijpelijke taal.
Interne en externe communicatie zijn op elkaar afgestemd. Intern gaat voor extern: intern beginnen is extern winnen.	Interne en externe communicatiemiddelen (door)ontwikkelen, zoals verwoord in de strategisch communicatie frame. Hieronder vallen o.a. infographics, beeld en video.	Er is meer gebruikgemaakt van visuele communicatie: videoboodschappen zoals de nieuwjaarsboodschap, animatiefilmpjes voor bijvoorbeeld de nieuwe afvalinzameling en infographics voor zowel interne als externe communicatie. Ook zijn er nieuwe communicatiemiddelen ontwikkeld of in ontwikkeling waaronder een introductiegids voor nieuwe medewerkers en een toeristische folder. Op het gebied van arbeids-marktcommunicatie zijn de communicatiemiddelen geactualiseerd. Het bereik op social media is vergroot: het aantal volgers stijgt en de interactie op berichten groeit. We maken meer gebruik van LinkedIn. Daarnaast hebben we bij verschillende activiteiten gebruikgemaakt van Instagramstories De voorbereidingen voor het digitaal publiceren, de publicaties in het ZVA en de opmaak van de gemeentelijke pagina in het ZVA zijn volop in ontwikkeling. De verwachting is dat dit in	Het gebruikmaken van visuele communicatie blijft een continu proces. Daarnaast wordt er meer gebruik gemaakt van persoonlijke communicatie. Ook voor arbeidsmarktcommunicatie is dit belangrijk. Het digitaal publiceren van alle bekendmakingen, meldingen en kennisgevingen is operationeel. In het laatste kwartaal van 2021 wordt gewerkt aan het verkort publiceren van deze publicaties in het ZVA (om zo geleidelijk de overstap te maken naar enkel digitaal publiceren) en een nieuwe lay-out van de gemeentepagina's. Daarnaast wordt organisatiebreed gewerkt aan de kwaliteit en leesbaarheid van de publicaties.

		het 3e kwartaal operationeel is.	

4.2 Veiligheid
We zetten in op een veilige woon-, verblijfs- en leefomgeving, een gemeente waar bewoners en bezoekers zich veilig voelen.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
4.2.1 Veiligheid Samen met burgers en natuurlijke veiligheidspartners (politie, justitie, brandweer, zorgpartners en andere hulpverleningsdiensten) bijdragen aan een veilige leefomgeving.	Uitvoering geven aan de speerpunten uit het Integraal Veiligheidsbeleid: Jeugd: Het realiseren van een schoolveiligheidsconvenant tussen gemeenten, middelbaar onderwijs en de politie. Kwetsbaren in samenleving: Een sluitende aanpak mensenhandel realiseren op gemeentelijk niveau. Ondermijning: Het digitaal nachtregister op vakantieparken en jachthavens implementeren.	Jeugd: De werkgroep schoolveiligheidsconvenant streeft ernaar om het schoolconvenant in september 2021 operationeel te hebben. Kwetsbaren in de samenleving: De week tegen de mensenhandel is net achter de rug. Daarmee is gepoogd om door middel van mediacampagne, presentaties en workshops een breed publiek te bereiken. Ondermijning: De Zeeuwse werkgroep nachtregister sluit aan bij de ontwikkeling van een landelijk systeem. Momenteel draait hiervoor een pilot in Amsterdam.	Jeugd: Het schoolveilligheidsconvenant ligt ter goedkeuring en ondertekening voor bij de partners. Kwetsbaren in de samenleving: Er is een gemeentelijke aandachtsfunctionaris mensenhandel benoemd. Deze neemt ook deel aan Zeeuwse afstemmingsoverleggen. Ondermijning: De landelijke pilot is gestart. Verwachting is dat in het tweede kwartaal van 2022 de eerste resultaten bekend zijn. Ook is een bestuurlijke kopgroep gestart om dit proces te monitoren. Burgemeester Vermue is deelnemer aan deze kopgroep.
Voorkomen van calamiteiten, crises en verstoringen.	Opleiden, trainen en oefenen: Trainen en oefenen op onze rol, taken en verantwoordelijkheden in de Zeeuwse crisisorganisatie (kolom Bevolkingszorg).	Opleiden trainen oefenen: De opleidingen en oefeningen voor leden van de Zeeuwse crisisorganisatie zijn gepland. Ook de kennis- en	Opleiden trainen oefenen Bevolkingszorg: Oefeningen zijn weer volop opgestart. Dit betreft een hybryde systeem van online opleiden en trainen en fysiek oefenenen.

	Niet gesprongen explosieven: Het realiseren van een bodembelasting-kaart voor Conventionele Explosieven (uitvoering raadsbesluit 26 september 2019).	beheersteams zijn in ontwikkeling. Niet gesprongen explosieven: De eerste oriëntatie om te komen tot een bodembelastingkaart Conventionele Explosieven (tegenwoordig Ontplofbare Oorlogsresten (OO) genoemd) is gestart.	Niet gesprongen explosieven: De eisen worden op rij gezet waaraan de bodembelastingkaart en het daarbij behorende digitale programma moeten voldoen.

4.3 Bestuurlijke samenwerking

We hebben te maken met diverse gemeente-overstijgende vraagstukken. We zoeken daarbij actief samenwerking op met andere partners (overheid, maatschappelijke instanties en bedrijfsleven). Om samen sterker te staan, kennis te delen, kwetsbaarheid weg te nemen en efficiencywinst te behalen. Bestaande samenwerkingsverbanden worden daarom verder uitgediept.

Wat willen we bereiken:	Wat gaan we daarvoor doen:	Stand van zaken 1e Berap	Stand van zaken 2e Berap
4.3.1 Bestuurlijke samenwerking Gezamenlijke kracht, efficiencywinst en minder kwetsbaarheid	Actieve deelname in samenwerkings-verbanden op diverse niveaus, zoals: 1. Regionaal: Zeeuws-Vlaamse gemeenten, Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen (samen met bedrijfsleven), Toekomstige zorg etc. 2. Zeeuws: VZG, OZO 3. Grensoverschrijdend: samenwerking met de gemeenten Maldegem, Knokke-Heist, Damme en Sint Laureins (GOS)	**Grensoverschrijdend** Tijdens de Coronapandemie zijn de (digitale) overleggen met de Vlaamse buurgemeenten geïntensiveerd. **OZO** Begin 2021 is de evaluatie opgeleverd van het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) waarin de 13 Zeeuwse gemeenten, de provincie en het waterschap samenwerken. Hieruit blijkt dat het OZO een stevige basis biedt voor bundeling van krachten rond regionale opgaven en lobbythema's. Het rapport geeft aanbevelingen voor het verder versterken van de samenwerking, waarvan betrokkenheid van de volksvertegenwoordiging er een is. Deze	**Grensoverschrijdend** Tijdens de Coronapandemie zijn de (digitale) overleggen met de Vlaamse buurgemeenten geïntensiveerd. **OZO** Op basis van de evaluatie is aan alle deelnemers het verzoek tot continuering gedaan. In de begroting 2022 komen wij hier op terug. De Strategische Regiovisie is in juni/juli 2021 door de 3 gemeenteraden vastgesteld.

	Het verbinden van de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, de werkagenda North Sea Port District en de Regiodeal Zeeuws-Vlaanderen tot een sterk streekproces en een gezamenlijke, Zeeuws-Vlaamse strategische agenda en lobbytraject	aanbevelingen worden overeenkomstig opgepakt. Alle 13 Zeeuwse gemeenten zijn daarnaast lid van de VZG. Dit is het platform voor onderlinge afstemming tussen de gemeenten en tevens de Zeeuwse tak van de VNG. Het OZO en de VZG werken nauw samen. Via onder meer periodieke nieuwsbrieven bent en wordt u van de activiteiten op de hoogte gehouden. De regiovisie zal in juni en juli aan de 3 gemeenteraden worden voorgelegd. Voor de gemeente Sluis is dit in juni gepland.	

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Zeeland
Tekst 2e berap 2021
Op gebied van crisisbeheersing en overleg rondom Covid-19 vervult team gemeenten een grote rol. Dit team werkt vanuit het gebouw van de veiligheidsregio. De evaluatie over het handelen rondom de corona-crisis is opgestart. Ook gemeentelijke contactpersonen en bestuurders zullen hierover geïnterviewd worden.
De gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio Zeeland is aangepast en wordt binnenkort ter zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden.
Het proces rondom de verkenning naar samenwerking tussen GGD, RUD en VRZ is in de volgende stap gekomen. Het rapport is opgeleverd en wordt binnenkort aan de gemeenteraden aangeboden. Zij kunnen hier hun zienswijze over geven.

Beleidskader

- Strategisch communicatieframe
- Integraal veiligheidsbeleid 2018-2022 met jaarlijks een bijbehorend uitvoeringsprogramma
- Zeeuws-Vlaamse visie op dienstverlening: dienstverlening samen doen 2012-2015
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zeeland (2014) en de door de VRZ opgestelde planvorming
- Districtelijke en regionale beleidsplannen nationale politie
- Buiten de lijnen, integrale persoonsgerichte aanpak voor mensen in een sociaal-maatschappelijk kwetsbare positie.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien

Inleiding
De gemeentelijke uitgaven worden gedekt uit verschillende inkomstenbronnen. Deze zijn te splitsen in specifieke en algemene inkomstenbronnen. De specifieke zijn direct te relateren aan de uitgaven van de programma's en zijn dan ook hierbinnen verantwoord. De inkomstenbronnen en uitgaven die niet direct te relateren zijn aan de programma's (algemene uitkering, lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, deelnemingen enzovoorts) zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

Een onderdeel van het programmaplan bestaat uit een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van de overhead, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien.

Voor het overzicht van de kosten van de overhead verwijzen wij naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Beleidskader

- Financiële verordening Sluis 2017
- Controleverordening 2012
- Nota reservebeleid 2017-2020
- Treasurystatuut 2021

Paragraaf Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente:
- het vermogen om incidentele financiële risico's op te kunnen vangen
- en daarmee de gemeentelijke structurele taken te kunnen voortzetten.
- bepalen door de relatie te leggen tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die we als gemeente lopen en waarvoor op onze balans geen voorzieningen zijn getroffen.
- geeft aan hoe robuust de gemeentelijke begroting is.

In deze paragraaf treft u aan:
- wettelijk kader
- Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden
- Risicomanagement
- Grootste risico’s
- Weerstandscapaciteit
- Weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

De conclusie betreffende het weerstandsvermogen van de gemeente is dat er voldoende vermogen is om de risico's af te dekken.

Inleiding

Het weerstandsvermogen van de gemeente is het vermogen om incidentele financiële risico's op te kunnen vangen en daarmee de gemeentelijke structurele taken te kunnen voortzetten. We bepalen het weerstandsvermogen door de relatie te leggen tussen de weerstandscapaciteit (de middelen die beschikbaar zijn om niet begrote kosten te dekken) en de risico's die we als gemeente lopen en waarvoor op onze balans geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de gemeentelijke begroting is.

De conclusie betreffende het weerstandsvermogen van de gemeente is dat er voldoende vermogen is om de risico’s af te dekken.

Grootste financiële risico's

Havengebied Breskens

Het huidige opgenomen bedrag voor beheer en onderhoud van de haven is een inschatting op basis van kengetallen. Het is niet zeker of het bedrag voor beheer en onderhoud wat nu is opgenomen ook voldoende zal blijken: dat heeft voornamelijk te maken met de huidige staat van de kadeconstructies, zoals beschreven in een recent onderzoek naar de staat van die constructies. Uit dit onderzoek blijkt dat er beheers- en onderhoudsmaatregelen uitgevoerd moeten worden, om vervormingen van de kadeconstructies en verzakkingen in het openbare gebied te voorkomen. In de periode tot de uitvoering van deze maatregelen, worden de kadeconstructies gemonitord. Deze monitoring wordt uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat (voormalig beheerder van het havengebied tot de eigendomsoverdracht) en de gemeente gezamenlijk. Over de verantwoordelijkheid voor de (extra) kosten voor beheer en onderhoud kan op dit moment nog geen bindende uitspraak worden gedaan. Dit risico is opgenomen in klasse hoog voor € 500.000.

Jeugd en onderwijs

De vraag naar hulpverlening neemt toe en de hulpvragen worden complexer waardoor een betere samenwerking nodig is tussen professionals onderling en tussen professionals en het gezinssysteem. De begeleiding van de gezinnen wordt arbeidsintensiever. Beleid wordt in afstemming gezamenlijk bepaald met de 13 Zeeuwse gemeenten. Daarbij spelen landelijke trends zoals extramuralisering/ambulantisering en landelijke regelgeving een belangrijke rol. Als gemeente zijn we afhankelijk van de zorgvraag van de inwoners en het landelijk beleid,

waardoor de beleidsruimte van de gemeente zelf beperkt is om veel invloed uit te kunnen oefenen op de kosten. Dit risico is opgenomen in klasse hoog voor € 500.000.

Pensioenen
De verplichting die de gemeente heeft uit hoofde van pensioenen van (voormalige) bestuurders wordt jaarlijks actuarieel herrekend. Aangezien deze berekening slechts eenmaal per jaar kan worden uitgevoerd op basis van de actuele disconteringsvoet die het ministerie eind december van het lopende jaar vaststelt en die wij volgen, is de omvang van de noodzakelijke bijstorting ten laste van het resultaat van het boekjaar vooraf niet bekend. Dit risico is opgenomen in klasse zeer hoog voor € 600.000

Taakstelling sociaal domein
Het realiseren van de taakstelling sociaal domein is een essentieel onderdeel van deze begroting en de beoordeling van onze financiële positie. Gezien de omvang van deze taakstelling en het veelal open-einde karakter van de hierin opgenomen budgetten, bestaat het risico dat de beoogde financiële taak-stelling niet volledig wordt behaald. Dit risico is opgenomen in klasse zeer hoog voor € 1.702.000.

Herverdeling gemeentefonds
De herverdeling van het gemeentefonds is een traject met veel voorlopige uitkomsten geweest tot nu toe en nog steeds is geen definitief besluit bekend. Waar lange tijd verwacht werd dat de herverdeling juist voor plattelandsgemeenten nadelig uit zou pakken, laten de voorstellen uit 2021 voor onze gemeente een positief beeld zien. In de meest actuele cijfers gaat onze gemeente er financieel op vooruit. Omdat nog diverse consultatierondes op het programma staan voor de definitieve herverdeling bekend is en ingevoerd wordt, houden wij vooralsnog een slag om de arm. Dit risico blijft opgenomen in klasse hoog voor € 2.000.000.

Belastingverordeningen
Met ingang van 1-1-2022 zullen er nieuwe belastingverordeningen 2022 van kracht zijn voor de gemeente Sluis. Deze verordeningen zullen gebaseerd zijn op de modelverordeningen VNG gebaseerd op wettelijke wijzigingen. Het risico bestaat dat dit impact heeft op de opbrengst gemeente belastingen en leges. Voorbeelden hiervan zijn:

- De gewijzigde grondslag voor de WOZ naar gebruikersoppervlakte, wat betekent dit voor de opbrengst OZB en Forensenbelasting.
- Wat betekent de implementatie van de Omgevingswet voor de in rekening te brengen leges?

De omvang van dit risico is nog niet volledig in kaart gebracht.

Grootste imago risico's

Woningmarkt
Gezien de verhouding tussen het aantal woningen en het aantal huishoudens is sprake van een overschot aan woningen in de permanente woningvoorraad. Een deel van dat overschot is in anderszins in gebruik, bijvoorbeeld als tweede woning en/of voor recreatieve verhuur. Het vraagt nadrukkelijk aandacht welk ander gebruik van woningen is toegestaan en welk ander gebruik van woningen wenselijk is. Inperking van gebruiksmogelijkheden en/of handhaving van regelgeving kan voor een woningeigenaar overkomen als een inbreuk op het eigendomsrecht. Anderzijds kan het niet-inperken van gebruiksmogelijkheden, het gedogen of het niet-actief toezien op de regelgeving leiden tot ongewenst gebruik en, daarmee samenhangend, aantasting van de leefbaarheid in de breedste zin en verzoeken om handhaving van derden. De bestaande woningvoorraad is om die reden nadrukkelijk punt van aandacht. Denk hierbij aan vraagstukken rondom thema's als huisvesting van tijdelijke werknemers of kortdurende recreatieve verhuur. Belangen van bij deze vraagstukken betrokken partijen lopen daarbij niet synchroon. Risico bestaat op negatieve berichtgeving, maar zeker ook op procedures die hieromtrent zullen worden aangespannen.

Centrale voorzieningenkern
Het behoud en versterken van de kern Oostburg als centrale voorzieningenkern is een aandachtspunt. De gemeente heeft met de herinrichting de openbare ruimte in het (winkel)centrum een kwaliteitsimpuls gegeven. De aanpak van de leegstand en het verbeteren van de beeld- en technische kwaliteit van de panden vraagt om nadere acties. Met de Vereniging van Vastgoedeigenaren Eenhoornstad is overeengekomen dat stappen worden gezet om met toepassing van het instrument Stedelijke Kavelruil te komen tot een meer compact (winkel)centrum. Daarmee ligt voor de ondernemers een goede kans om zich toekomstgericht te ontwikkelen. Dit risico valt in klasse negatieve berichtgeving.

Vismijn Breskens
Het betreft hier een combinatie van zowel een imago als een financieel risico (zie hiervoor Havengebied Breskens). De gemeente Sluis heeft, als 35% aandeelhouder in Holding Zeeuwse Visveilingen (HZV), een verschil van inzicht met de meerderheidsaandeelhouder en HZV zelf over de toekomst van het bedrijf. Concreet ziet dit verschil van inzicht op de continuïteit van het bedrijf en de positie van Breskens als aanlandplaats van garnalen. De gemeente ziet, in samenspraak met lokale bedrijven en vissers, mogelijkheden voor Breskens in relatie met de totale planontwikkeling in het Havengebied en werkt dat op dit moment verder uit. HZV, daarbij gesteund door de meerderheidsaandeelhouder, wenst alle bedrijfsactiviteiten te verplaatsen naar Vlissingen. Dat scenario heeft gevolgen voor de oorspronkelijke planontwikkelingen in en rond het Havengebied. Het verschil van inzicht is inmiddels breed uitgemeten in de media, heeft mogelijk gevolgen voor de inrichting van het viscentrum en financiële gevolgen in de zin van hogere juridische kosten.

Burgerparticipatie
De kaders voor de uitvoering van Burgerparticipatie zijn niet bij iedereen bekend en helder. Daardoor kunnen er verschillende verwachtingen ontstaan tussen inwoners en gemeente, wat onbegrip met zich mee kan brengen. Dit risico valt in klasse, negatieve berichtgeving. Met de vaststelling van het kader uit Krachtig Verbonden en de uitvoering en borging daarvan, wordt er aan gewerkt om dit risico zo klein mogelijk te maken.

Weerstandscapaciteit
Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit aan geldmiddelen die de gemeente heeft om tegenvallers op te vangen. Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.
De weerstandscapaciteit bestaat uit:
- De vrij besteedbare reserves
- Onvoorzien
- Stille reserves
- Onbenutte belastingcapaciteit:

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit:

Component	**Bedrag (x € 1.000)**
Eigen vermogen per 1 januari 2022:	
Algemene reserve	11.241
Reserve grondexploitatie	984
Reserve sociaal Domein	1.530
Reserve Explosievenruiming	284
Egalisatiereserve bodemsanering	235
Onvoorzien	50
Onbenutte belastingcapaciteit	3.281
Totaal	**17.604**

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen van de gemeente is het vermogen om financiële risico's op te kunnen vangen en daarmee de gemeentelijke structurele taken te kunnen voortzetten. We bepalen het weerstandsvermogen door de relatie te leggen tussen de weerstandscapaciteit (de middelen die beschikbaar zijn om niet begrote kosten te dekken) en de risico's die we als gemeente lopen en waarvoor op de balans geen voorziening is getroffen.

Het is niet realistisch dat alle risico's zich op een en hetzelfde moment voordoen. Bij deze begroting wordt vastgesteld dat 75% van de risico's afgedekt moeten zijn door het weerstandsvermogen. Het totaal van de risico's bedraagt € 15.455.249 waarvan 75% (€ 11.591.437) wordt meegenomen in de weerstandscapaciteit.

Wij achten deze weerstandscapaciteit van ad € 17.604.000 voldoende.

Realistisch begroten 2e fase

Het proces om te komen tot een realistische begroting is voor 2021 opgesplitst in 2 delen:

- 1e fase: onderdelen Sociaal domein, Ondersteuning, Belastingen, KCC/Burgerzaken en Vergunningen/Handhaving/Planologie
- 2e fase: alle overige onderdelen

De 1e fase is uitgewerkt in de 1e bestuursrapportage 2021. In deze rapportage vindt u de uitkomsten van de 2e fase. In de komende periode zal de analyse plaatsvinden en de uitkomsten hiervan zullen in december aan de gemeenteraad middels een separate nota worden voorgelegd. Hierin zal u verzocht worden in te stemmen met het bijstellen van de budgetten.
Hieronder wordt er per onderdeel de resultaten van het realistisch begroten weergegeven, inclusief een korte specificatie. Voor het bijstellen van de budgetten is telkens het uitgangspunt dat er is gekeken naar de realisatie van de afgelopen jaren. Er vinden geen aanpassingen plaats voor nieuwe ontwikkelingen.
De volgende budgetten zijn geanalyseerd waarbij de opmerking dat een *positief* bedrag moet worden gelezen als dat er minder budget nodig is dan er nu beschikbaar is en een *negatief* bedrag moet worden gelezen als dat er meer budget nodig is dan er nu beschikbaar is.

Ruimtelijke ordening

(- = nadeel, + = voordeel)	2021	2022	2023	2024	2025
Overhead	-70.221	-60.221	-60.221	-60.221	-60.221
Burgerzaken	-5.200	-5.200	-5.200	-5.200	-5.200
Wonen en bouwen	9.400	9.400	9.400	9.400	9.400
Vastgoed	-53.300	-53.300	-53.300	-53.300	-53.300
Verkeer en vervoer	-2.600	-2.600	-2.600	-2.600	-2.600
Diversen	-40.400	-40.400	-40.400	-40.400	-40.400
Ruimtelijke ordening	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
Grondexploitatie	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000
Verkeer en vervoer	32.700	32.700	32.700	32.700	32.700
Verkeer en vervoer	15.100	15.100	15.100	15.100	15.100
Openbaar groen en openlucht recreatie	4.400	4.400	4.400	4.400	4.400
Huisvesting	-104.000	-104.000	-104.000	-104.000	-104.000
Totaal	**-205.121**	**-195.121**	**-195.121**	**-195.121**	**-195.121**

Sport, onderwijs en recreatie De volgende budgetten zijn bijgesteld:

(- = nadeel, + = voordeel)	2021	2022	2023	2024	2025
Cultuur en erfgoed	-19.900	-19.900	-19.900	-19.900	-19.900
Bibliotheek	-35.800	-35.800	-35.800	-35.800	-35.800
Totaal	**-55.700**	**-55.700**	**-55.700**	**-55.700**	**-55.700**

Samenvatting
Samengevat leidt de 2e fase van realistisch begroten tot de volgende bijstelling:

(- = nadeel, + = voordeel)	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal Ruimtelijke ordening	-205.121	-195.121	-195.121	-195.121	-195.121
Totaal Sport, onderwijs en recreatie	-55.700	-55.700	-55.700	-55.700	-55.700
Netto fase 2	**-260.821**	**-250.821**	**-250.821**	**-250.821**	**-250.821**

Taakstelling Sociaal Domein

In de begroting 2021 is een taakstelling van € 1.650.000 opgenomen. Met de vaststelling van het Beleidsplan sociaal domein in oktober 2020 heeft de gemeenteraad voorkeursscenario's vastgesteld die bijdragen aan de implementatie van het beleidsplan alsook aan de invulling van de taakstelling.

In het 4e kwartaal van 2020 zijn de eerste stappen gezet om de scenario's te implementeren. Met de 1e kwartaalrapportage hebben wij gerapporteerd over de stand van zaken in de taakstelling sociaal domein. Bij de behandeling in de commissie is gevraagd om ook inhoudelijke terugkoppeling te geven over de stand van zaken in de implementatie van de scenario's. Op de volgende pagina's volgt een overzicht van de stand van zaken. De scenario's die volledig zijn afgerond, zijn groen gearceerd. De scenario's die geel zijn gearceerd worden gestart in het 4e kwartaal en de overige scenario's zijn in uitvoering.

Niet alle afgeronde scenario's hebben financiële consequenties voor de taakstelling. Van de afgeronde scenario is - met uitzondering van het scenario individuele begeleiding - de geplande taakstelling gehaald,. Per 1 september jl. is de taakstelling met € 515.518 ingevuld. Alhoewel bij de vaststelling van het beleidsplan is aangegeven dat de taakstelling van € 1.650.000 ambitieus is, blijft het tot nu toe gerealiseerde bedrag achter bij de verwachtingen. Voor een aantal scenario's, waaronder individuele begeleiding, maatschappelijk werk, toegang tot jeugdzorg die reeds lopen gaan de kosten uit voor de opbrengsten. Voor een aantal scenario's is ook afstemming met externe stakeholders nodig om tot implementatie te komen. Naast de implementatie van de scenario's zijn er ook werkplannen opgesteld om tot uitvoering van het beleidsplan sociaal domein te komen.

Bij het opstellen van de 2e kwartaalrapportage indicatoren sociaal domein hebben we geconstateerd dat de opgehaalde gegevens uit onze registratie bij een aantal indicatoren afwijken van de gegevens die uit Waarstaatjegemeente.nl komen. Deze cijfers zijn gebaseerd op data uit het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS,) die ook uit de gemeentelijke administratie komen. Onderzocht wordt waar het verschil in interpretatie van de indicator zit. Het is van belang om op dezelfde wijze als de indicator op Waarstaatjegemeente.nl te rapporteren, zodat de vergelijking met Zeeland en Nederland kan worden gemaakt. Onderdeel van de 2e kwartaalrapportage is de stand van zaken in de invulling van de taakstelling op basis van de geïmplementeerde scenario's, maar ook de doorkijk naar de prognose voor 2021 en volgende jaren. Een verdiepingsslag is nodig om de juiste informatie beschikbaar te hebben om dat inzicht – ook gezien de open-einderegelingen – scherp te krijgen.

Om die reden is de behandeling van de 2e kwartaalrapportage verplaatst naar november 2021. De 3e en 4e kwartaalrapportage zijn voorzien voor februari 2022. Zoals hiervoor aangegeven is het uitbrengen van de kwartaalrapportage op dit moment nog zeer arbeidsintensief. Wij willen deze tijd benutten om het proces van aanleveren van de informatie meer digitaal te ondersteunen en efficiënter in te richten. De Rekenkamercommissie (Rkc) heeft naar aanleiding van het onderzoek naar het sociaal domein ook geadviseerd om twee maal per jaar een bijeenkomst te organiseren om uw raad te infomeren over de stand van zaken binnen het sociaal domein. Rapporteren per halfjaar sluit daarmee aan bij de aanbeveling van de Rkc.

Bij de vaststelling van het Beleidsplan Sociaal Domein is afgesproken om na 1 jaar het beleidsplan te evalueren. De reden daarvan is om onder meer met de aanbevelingen van de visitatiecommissie van de VNG aan de slag te gaan en op basis daarvan eventueel het beleidsplan bij te stellen. Wij zullen daartoe een quick scan uitvoeren samen met een aantal externe stakeholders over hoe het proces op dat moment gaat, de stand van zaken ten aanzien van de taakstelling en het opvolgen van de aanbevelingen van de Visitatiecommissie van de VNG. Over de stand van zaken bent u en wordt u tussentijds via de commissie Samenleving/Middelen geïnformeerd. Daarnaast is het voorstel om na 2 jaar een inhoudelijke

evaluatie te doen, waarbij we onderzoeken of de geformuleerde beleidsdoelstelling moeten worden bijgesteld. De verwachting is dat de evaluatie in het 1e kwartaal 2022 aan uw raad zal worden aangeboden.

Thema Samenkracht

Onderwerp	**Voorkeursscenario**
Vrijwilligerswerk	We blijven alle vormen van vrijwilligerswerk actief ondersteunen (= huidige situatie) met meer nadruk op georganiseerd vrijwilligerswerk.
Wehelpen.nl	In overleg met de gemeenten Hulst en Terneuzen afstemmen of we verder gaan met Wehelpen.nl of dat we op zoek gaan naar een alternatief. Stand van zaken: Hulst en Terneuzen gaan niet verder met Wehelpen.nl De mogelijkheden van Mijnbuurtje.nl als alternatief worden onderzocht. Besluitvorming is voorzien in het 4e kwartaal 2021.
Digitale sociale kaart	Digitale sociale kaart behouden, maar wel actualiseren, beter promoten en naar een regionaal niveau brengen. Stand van zaken: Naar een regionaal niveau brengen is niet mogelijk omdat niet alle Zeeuws-Vlaamse gemeenten de digitale sociale kaart hebben. Bezien wordt of deze voorziening ook bij Mijnbuurtje.nl kan worden ondergebracht. Besluitvorming is voorzien in het vierde kwartaal 2021.
Algemeen maatschappelijk werk	Algemeen maatschappelijk werk binnen de gemeente beleggen inclusief spreekuur bij de integrale zorgcentra en specifieke expertise waar nodig bij andere organisaties in te kopen. Stand van zaken: Bij dit scenario is voor de formative maatschappelijk werk ervan uitgegaan dat de toegang elders in de organisatie is belegd. Nu doen de maatschappelijk werkers deze taak nog zelf. Een adviesover de inrichting van de toegang is in voorbereiding en wordt in december 2021 verwacht.
Dorpshuisfuncties	We gaan kritisch kijken naar de mate waarin we dorpshuisfuncties in de kernen willen behouden en onderzoeken in welke kern het wel of niet wenselijk meer is en in welke mate er andere vormen te bedenken zijn. Hiervoor zal eerst een uniformering worden aangebracht. Soberheid en doelmatigheid zullen de uitgangspunten zijn. Stand van zaken: Er heeft een eerste overleg met de beheersstichting van het dorpshuis Aardenburg plaats gevonden. Gesprekken met de overage beheerders van dorpshuizen zijn ingepland in het 4e kwartaal 2021.

Buitensportaccommodaties	We streven naar goede sportaccommodaties in de 5 grootste kernen. Deze krijgen ook een functie voor de omliggende kernen. De mogelijkheid moet wel bestaan om één bestaand sport-/voetbalveld te behouden in de niet-dragende kernen. Stand van zaken: Dit scenario wordt via de Visie Krachtig verbonden (project gemeentelijke accommodaties) verder opgepakt.
Sociaal-culturele subsidies	Nieuw beleid met nieuwe grondslagen en doelstellingen per thema op basis van het huidige budget. Stand van zaken: Vaststelling van het beleid is voorzien in december 2021.

Thema Ondersteuning en Begeleiding

Onderwerp	Voorkeursscenario
Participatiewet	Deels niet ingezette formatieruimte inboeken voor de taakstelling.
Schuldhulpverlening	Gemeentelijke schuldhulpverlening fase 0/1 in eigen beheer uitvoeren en koppelen aan de ontwikkelingen toekomstige zorg.
Huishoudelijke hulp	We geven aanbieders die zorg leveren in een woonzorgcomplex (zoals bv. Hooge Plaaten of Coensdike) een vast bedrag voor de uitvoering van de huishoudelijk hulp in plaats dat we per cliënt een indicatie afgeven. Hierdoor kan de zorgaanbieder de zorg flexibeler inzetten en hoeven er minder indicaties te worden afgegeven. Stand van zaken: Gesprek met Zorgsaam heeft plaatsgevonden. Juridische mogelijkheden en hoogte van het vaste bedrag worden onderzocht. Streven is om nieuwe werkwijze per 1 januari 2022 in te voeren.
Woonvoorziening	We gaan mensen activeren om zelf al hun woning toekomstbestendig te maken. Hier stellen we, naast communicatie, ook een budget voor beschikbaar. Stand van zaken: Eerste stap is inzicht te verkrijgen in de woon- en thuissituatie en hoe houdbaar deze is en welke oplossingen en alternatieven er zijn. Deze gesprekken zouden gevoerd kunnen worden door de Wmo-consultenten, de huisarts, de wijkverpleging en/of de woningbouwvereniging. In het 4e kwartaal zal met deze partijen het gesprek worden aangaan wie en op welke manier effectief deze gesprekken met inwoners (individueel of generiek) aan gaan. Aanvullend daarop zou een stimuleringsregeling en/of subsidieregeling (vanuit gemeente, provincie en/of volkshuisvestingsfonds) faciliterend kunnen zijn om mensen over de streep te trekken om hun eigen woning aan te passen / zorggeschikt te maken. Of tijdig te verhuizen naar een zorggeschikte woning.

Scootmobielen	We gaan alternatieven zoeken om het aantal scootmobielen dat op individuele basis wordt verstrekt naar beneden te brengen. Hierbij kan worden gedacht aan een heronderzoek naar het feitelijke gebruik van de toegekende voorziening, een uitleenservice voor scootmobielen voor incidenteel gebruik en/of het beschikbaar stellen van een pool van scootmobielen voor algemeen gebruik bij ieder woonzorgcentrum (i.p.v. elke bewoner op dat adres een eigen maatwerkvoorziening aanbieden). We gaan standaard scootmobielen niet meer als individuele maatwerkvoorziening verstrekken, maar onderzoeken de juridische mogelijkheid om deze voorziening aan te merken als algemeen gebruikelijk en/of hiervoor een voorliggende voorziening te creëren via het minimabeleid. Stand van zaken: Het is juridisch niet mogelijk om scootmobielen als algemeen gebruikelijk aan te merken. Heronderzoek naar het feitelijk gebruik heeft plaatsgevonden en heeft geleid tot het intrekken van een aantal voorzieningen. Daarnaast worden nog alternatieven onderzocht zoals een uitleenservice Tot slot wordt het invoeren van een scootmobielrijvaardigheids-bewijs onderzocht.
Collectief vervoer	We voeren een lichte toets in voor het beschikken van collectief vervoer. Hierbij maken we gebruik van de gegevens zoals die door de partners in het integraal centrum voor zorg en ondersteuning aan ons worden aangeleverd. Op basis hiervan geeft de gemeente de indicatie af.
Individuele begeleiding	Handhaven van de huidige situatie + formuleren van heldere doelen en monitoring en evaluatie van de inzet van extramurale begeleiding.
Arbeidsmatige dagbesteding	We maken van alle vormen van arbeidsmatige dagbesteding een algemene voorziening. We stellen de benodigde capaciteit, spreiding en variëteit (in doelgroep en soort dagbesteding) vast aan de hand van een populatieonderzoek. De arbeidsmatige dagbesteding heeft bij voorkeur een maatschappelijk relevante functie. Arbeidsmatige dagbesteding op grond van de Wmo, Wlz en/of participatiewet worden zoveel mogelijk gecombineerd. Stand van zaken: Kaders zijn opgesteld en de aanbieders zijn geïnformeerd over het voornemen om te komen tot een algemene voorziening en staan hier positief in. Project wordt in 2021 afgerond.
Respijtzorg	We maken van alle vormen van dagbesteding, dus ook van de respijtzorg, een algemene voorziening. We zien respijtzorg/dagopvang als een algemene voorziening. We stellen de benodigde capaciteit, spreiding en variëteit (in doelgroep en soort dagopvang) vast aan de hand van een

	populatieonderzoek. We bekostigen de algemene voorziening alleen voor het aandeel Wmo-klanten in de dagopvang. We richten een gezamenlijk algemene voorziening in voor zowel de Wmo-klanten als de Wlz-klanten en maken afspraken met het zorgkantoor over de verdeling van de kosten en eventuele shared savings. Stand van zaken: Kaders zijn opgesteld en de aanbieders zijn geïnformeerd over het voornemen om te komen tot een algemene voorziening en staan hier positief in. Project wordt in 20201 afgerond.
Andere invulling binnen het cluster WMO (mede in relatie tot IZC)	We intensiveren de samenwerking nog verder binnen het integraal centrum voor zorg en ondersteuning, waardoor we de formatie binnen het cluster anders kunnen invullen. Hierbij maken we gebruik van de gegevens zoals die door de partners in het integraal centrum voor zorg en ondersteuning aan ons worden aangeleverd. Op basis hiervan geeft de gemeente de indicatie af. Daarnaast zetten we in op een efficiëntere afhandeling van meldingen/aanvragen door gebruik te maken van de Suite4Sociale Regie i.p.v. Suite4WIZ. Stand van zaken Dit traject wordt naar verwachting in het 4e kwartaal afgerond.
Onderwijsachterstanden	We beperken onze uitgaven voor Onderwijsachterstanden tot maximaal de hoogte van de doeluitkering. De resterende declaratieruimte zetten we in voor de financiering van de onderwijszorgstructuur in het Primair Onderwijs (waaronder een logopedist, een orthopedagoog, een observatie- en/of gedragsgroep). De vrij te besteden middelen kunnen dan komen te vervallen.
Leerlingzorg en –begeleiding (wat)	Andere kostenverdeling leerlingzorg en begeleiding in het VO. De begeleiding van en zorg voor leerlingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de school (onderwijskundig) en de gemeente (jeugdzorg). De kosten worden verdeeld op basis van de wettelijke verantwoordelijkheden. Stand van zaken: Er is een verkennend gesprek geweest met het Zwincollege. Een mogelijkheid zou zijn een verbreding van de trajectgroep n.a.v. het Nationaal Programma Onderwijs. De huidige periode voor de trajectgroep loopt nog tot en met 2022.
Leerlingzorg en –begeleiding (hoe)	Aanbod leerlingbegeleiding en zorg: scholen krijgen hiervoor een subsidiebedrag gebaseerd op een bedrag van € 75.000 per FTE. We stellen daarbij randvoorwaarden en kwaliteitseisen. De school kan dan besluiten om diensten in te kopen (en bij wie) en/of zaken in eigen beheer (binnen het

	samenwerkingsverband passend onderwijs) op te zetten. Stand van zaken: Idem als vorig scenario.
Leerlingvervoer	We beperken ons tot de wettelijke eisen. Op grond hiervan gaan we onze verordening en beleidsregels aanscherpen en gaan we sturen op een striktere naleving. Stand van zaken: Voorstel tot aanpassing Verordening leerlingen-vervoer wordt behandeling in raadscyclus van oktober. Indien de raad conform besluit, zal er geen leerlingenvervoer naar het Belgisch onderwijs worden bekostigd (met overgangsrecht voor huidige gebruikers).
Scholierenvervoer	We gaan afspraken maken met het onderwijs om het onderwijs en het vervoer efficiënter in te richten. De discussie over het scholierenvervoer nemen we hierin mee. Dit kan betekenen dat er één uniforme regeling komt voor het scholierenvervoer of dat we een budget aan het onderwijs geven om het vervoer van en naar school zelf (naar eigen inzicht) te organiseren. Stand van zaken: Er is een notitie met concept beleidsregel Scholierenvervoer (inclusief vervoer observatiegroep) in voorbereiding. Dit traject is naar verwachting in het 1e kwartaal van 2022 afgerond.
Jeugd- en jongerenwerk	Doelmatiger inzetten en in eigen beheer uitvoeren.
Preventief jeugdbeleid	We nemen een kleine taakstelling op voor het collectief preventieaanbod. Stand van zaken: Een deel hiervan is gerealiseerd door het aflopen van het project JSOG (Jongeren en seksueel overschrijdend gedrag) . Andere mogelijkheden zijn in onderzoek. In het 4e kwartaal is hierover duidelijkheid.
Opvoed- en opgroeiondersteuning	We handhaven de huidige situatie waarbij ambulante jeugdhulp meestal een geïndiceerde voorziening is.
Positionering toegang tot de jeugdzorg	We blijven als gemeente zelf de volledige toegang tot geïndiceerde jeugdhulp (indicatiestelling, opstellen ondersteuningsplan, inkoop en casemanagement) uitvoeren. En zoeken daarbij nauwe samenwerking met samenwerkingspartners (binnen de TZWZV) zoals het onderwijs, de huisarts, basis GGZ en de jeugdgezondheidszorg (in de 1e lijn). Stand van zaken: De positionering van de toegang raakt het volgende scenario ‘Versterken Toegang tot de jeugdzorg’ en zal gezamenlijk worden geïmplementeerd. Bij de nadere uitwerking komt onder andere tot uitdrukking

	wie preventie, beoordeling, (een deel van) de uitvoering), inkoop bij derden, toetsing en beoordeling, casus- en procesregie doet.
Versterken Toegang tot de Jeugdzorg	We voegen – bij wijze van proef – tijdelijk 1 FTE extra toe aan het cluster om acties ten aanzien van beïnvloedbare werksoorten op te pakken en monitoren de effecten. De proef is geslaagd als de uitbreiding met 1 fte aantoonbaar meer oplevert (taakstellend). Stand van zaken: Externe is aangetrokken. Plan van aanpak is in concept gereed.
Jeugdbescherming/jeugdreclassering	We beleggen alleen de wettelijke taken (jeugdbescherming en jeugdreclassering) bij een Zeeuwse GI en blijven de preventieve jeugdbescherming zelf uitvoeren. Omdat er dan een (te) kleine Zeeuwse GI overblijft, hebben we twee keuzes: a. We blijven meerjarig een instandhoudingsbijdrage betalen om de overhead te kunnen financieren. b. We laten de GI fuseren met andere organisaties in de veiligheidsketen (zoals Veilig Thuis, het Veiligheidshuis Zeeland en indien mogelijk de Raad voor de Kinderbescherming) waardoor één solide veiligheidsorganisatie ontstaat. Het onderzoek hiernaar loopt nog op Zeeuws niveau. De beslissing over de GI is inmiddels genomen. De borging van drangzaken wordt door de lijn opgepakt

Thema Zorg en Volksgezondheid

Onderwerp	**Voorkeursscenario**
Armoedebeleid en schulddienstverlening in IZC	We kijken of we het armoedebeleid en de lichtere vormen van schuldhulpverlening aan de ontwikkeling van de integrale zorgcentra kunnen koppelen c.q. deze taken in de netwerksamenwerking kunnen inbrengen. Stand van zaken: Er ligt een concept voor aanpassing van het samenwerkingsconvenant met Woongoed en beleidsregels voor schuldhulpverlening zijn in voorbereiding.
Samenwerking Sport en Bewegen en Stichting Cultuureducatie en stoppen met subsidies aan andere organisaties	Om een impuls te kunnen geven aan het aanbod voor sport en bewegen, vooral op de basisscholen, gaan we een samenwerking aan met de stichting cultuureducatie. Beide organisatievormen acteren nu los van elkaar, terwijl er veel raakvlakken zijn en beide organisaties dezelfde doelgroepen hebben. We stoppen dan met het geven van subsidie aan andere organisaties op dit terrein.

Financiële ontwikkelingen 2021

Tijdens de bespreking van de 1e Berap 2021 in juni jl. heeft de raad de wens geuit om financiële ontwikkelingen met een impact van € 50.000 of meer reeds te benoemen in de 2e Berap 2021 indien ze op dat moment al bekend zouden zijn. Op dit moment verwachten we dat de volgende impactvolle afwijkingen van toepassingen zullen zijn in 2021. De realisatie van uitgaven in 2021 kan nog toenemen waardoor er eind 2021 nog verschillen kunnen ontstaan:

(- = nadeel, + = voordeel)	2021	Reden afwijking	Oplossing	Overhevelen naar 2022	T.l.v. / t.g.v. exploitatie 2021	T.g.v. Egalisatie-reserve
Inburgering	€ 47.000	Implementatie loopt deels door in Q1 2022. Daarnaast middelen nodig voor een aantal experimenten rond nieuwe start.	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 47.000		
Onderhoud wegen door derden	€ 200.000	Door een optelsom van redenen (aanbestedingsklimaat, covid-periode, capaciteit) gaat het niet mogelijk zijn alle werken in 2021 uit te voeren.	Restant middelen overhevelen naar egalisatiereserve wegen.			€ 200.000
Basisregistraties BGT/BAG	€ -43.000	Onvermijdelijke kosten gemeenschappelijke regeling (Sabewa) inzake project BAG.			€ -43.000	
Organisatie-ontwikkelingen	€ 67.000	Door de combinatie van reguliere bedrijfsvoering en coronataken geeft een aantal geplande activiteiten nog niet plaatsgevonden.	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 67.000		
Havengebied Breskens	€ -250.000	Betreft de kosten voor het gezamenlijke onderzoek en juridische kosten.			€ -250.000	
Stranden	€ 60.000	Door de samenwerking met het Waterschap op te zoeken is er meer afstemming nodig	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 60.000		

		en de oplevering zal daarom iets opschuiven in de tijd.				
Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland	€ -638.000	Combinatie van gestegen zorgkosten en kleine toename in aantal	Voor 2022 is dit reeds meegenomen in de Kadernota 2022		€ -638.000	
Onderwijs	€ 125.000	Extra middelen vanuit Nationaal Programma Onderwijs voor schooljaar 2021/2022 komen pas beschikbaar in dec21 en kunnen derhalve niet uitgegeven worden in 2021	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 125.000		
Logopedie	€ 75.000	Uitvoering van beleidsplan Kindvoorzieningen wordt vanaf Q4-2021 opgepakt.	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 75.000		
Leges	€ 414.000	Rijkscompensatie leges 2020 COVID-19.			€ 414.000	
Omgevingswet	€ 51.000	Vertraagde invoering Omgevingswet; kosten worden later gemaakt.	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 51.000		
Dossiervergoeding Tozo	€ 350.000	Dossiervergoeding ontvangen in 2020/2021. Uitvoeringskosten worden niet enkel in deze 2 jaren gemaakt maar ook in latere jaren.	Restant middelen overhevelen naar 2022.	€ 350.000		
Leges Omgevingsvergunningen	€ 230.000				€ 230.000	
Totaal	**€ 688.000**			**€ 775.000**	**€ -287.000**	**€ 200.000**

Naast bovenstaande afwijkingen hebben we te maken met diverse investeringen die jaaroverschrijdend zijn. Hoewel het investeringskrediet begroot is in 2021 bestaat de mogelijkheid dat uitgaven pas in 2022 en in sommige gevallen zelfs later gerealiseerd worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de investeringskredieten voor het MFC Aardenburg. In de slotnota in december 2021 zullen we hierop terug komen.